

Bundel – Thema AB van 21 februari 2025

- 0 Agenda
  - Agenda thema AB 21 februari 2025
- 1 Opening
- 2 Thema's
- 2.1 Aanpassing Belastingstelsel waterschappen
  - Ter informatie en bespreking.*
  - Presentatie Thema AB 21022025 Aanpassing belastingstelsel waterschappen_DEF (003)
  - Uitgangspuntennotitie KTV 2026 AB 21 febr. 2025_DEF
  - Thema AB 21022025 Belastingstelsel gespreksvariant
- 3 Rondvraag en sluiting

Waterschap Aa en Maas

Agenda Thema AB

Datum	21-02-2025
Tijd	13:00 – 15:00 uur
Locatie	Het Waterschapshuis (4.29)
Voorzitter	Mario Jacobs

- 1 **Opening**
- 2 **Thema's**
  - 2.1 Aanpassing Belastingstelsel waterschappen
- 3 **Rondvraag en sluiting**

**Thema AB 21 februari 2025
Aanpassing belastingstelsel waterschappen**

Thema AB 21 februari 2025

- **Ter voorbereiding:**
  - Presentatie belangrijkste wijzigingen en bestuurlijke keuzemogelijkheden
  - Uitgangspuntennotitie als uitgebreid naslagwerk
- **Thema AB 21 februari:**
  - Inleiding door de portefeuillehouder financiën
  - Rekenkundige uitkomsten wettelijke formules
  - Ruimte voor verdiepende vragen
  - Uitgangspunten ontwerp kostentoedelingsverordening bespreken
  - Voorgesteld vervolgproces

Nieuw belastingstelsel per 1-1-2026

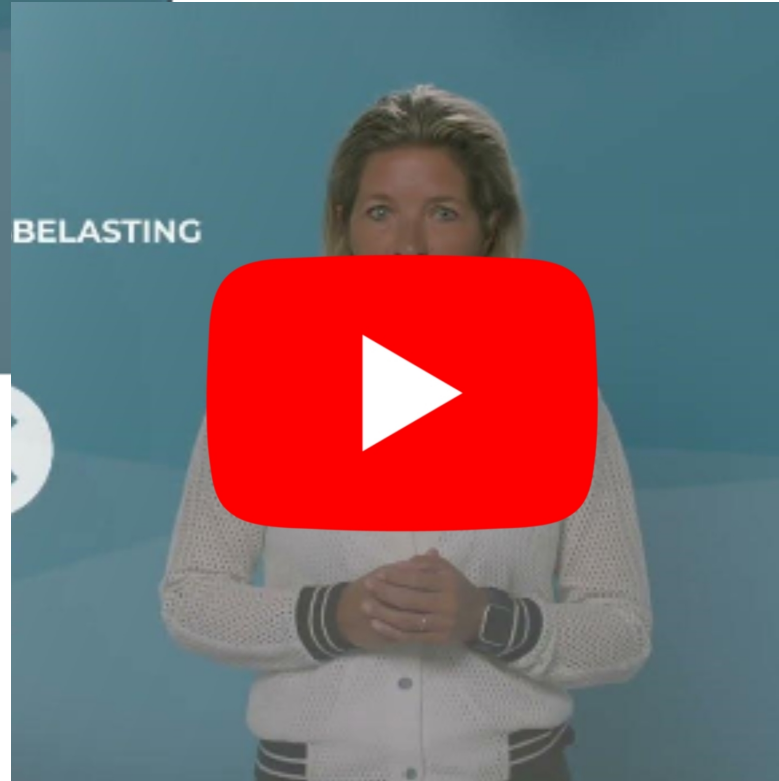
- Belastingstelsel in 2009 voor het laatst grondig gewijzigd: al vrij snel kritiek vanuit agrarische sector over hoogte watersysteemheffing
- Lost een aantal belangrijke knelpunten op:
  1. weeffout in de watersysteemheffing
  2. onmogelijkheid van gelijkmatige lastenontwikkeling in watersysteemheffing
  3. gebruik van mens- en milieubelastende stoffen binnen de zuiveringsheffing
- Eerste Kamer heeft op 4 februari 2025 ingestemd met het wetsvoorstel voor het aanpassen van het belastingstelsel

Route wetsvoorstel

orstel

Bestuurlijke uitgangspunten

- Houd het simpel, transparant en uitlegbaar
  - Wees zeer terughoudend met tariefdifferentiaties (Ministeriële opdracht)
  - Voorkom grote schokken bij overgang van oude naar nieuwe stelsel
  - Verordening moet door inspraakproces wat hoge eisen stelt aan eventuele toepassing van afwijkingen
- Doe recht aan bijdrage aan Waterschap versus voordelen van ingezetene. Kosten worden zo veel mogelijk gedragen door de partij die ook het genot heeft
- Kostentoedeling is in de basis een technisch vraagstuk en moet geen politiek middel zijn. Dit hoort thuis in het beleid.
- Kostentoedeling zegt niets over inhoud of hoogte van begroting maar uitsluitend over verdeling van de lasten
- Vaststelling voor maximale periode van 5 jaar

Watersysteemheffing

1. Heroverwegen mogelijkheid rechtstreeks toerekenen categorie-gebonden kosten
2. Nieuwe kostentoedelingmethode (Methode Gebiedskenmerken)
3. Bestuurlijke keuzemogelijkheid verhogen/verlagen kostenaandelen ten opzichte van de rekenkundige uitkomst met verplichte motivering op basis van gebiedskenmerken
4. Tariefdifferentiaties

1. Categorie-gebonden kosten

- Worden gemaakt voor een specifieke belastingcategorie
  - uitvoering WOZ → gebouwd
  - uitvoering kwijtschelding en verkiezingen → ingezetenen
- Voorheen niet toegepast, voorstel om dit nu wel te doen (principe “vervuiler” betaalt)

	Begroting 2025		
Omslag	Tarief zonder categorie-gebonden kosten	Tarief met categorie-gebonden kosten	Tariefeffect
Ingezetenen	83,08	83,39	+0,38%
Gebouwd (x € 100K)	30,53	30,54	+0,02%
Ongebouwd	119,50	118,45	-0,88%
Natuur	7,37	7,31	-0,85%

Bestuurlijke keuze: wel toepassen categorie-gebonden kosten

2. Nieuwe Kostentoedelingmethode (1)

Huidig kostentoedelingsmodel

Methode Delfland: ingezetenaandeel op basis van inwonerdichtheid en eigenaren onroerende zaken op basis van waardeverhoudingen

Kostentoedeling in twee stappen

1. kostenaandeel ingezetenen bepalen aan de hand van inwonerdichtheid
2. kostenaandelen overige drie categorieën bepalen op basis van waarde onroerende zaken in het

Categorie	Huidig kostenaandeel
Ingezetenen	29,0%
Gebouwd	58,6%
Ongebouwd	12,2%
Natuur	0,2%

2. Nieuwe Kostentoedelingsmethode (2)

1
0

Nieuwe kostentoedelingsmodel

Methode Gebiedskenmerken: op basis van gebiedskenmerken

Kostentoedeling in vier stappen

1. Kostenaandeel ingezetenen bepalen aan de hand van inwonerdichtheid
2. Kostenaandeel ongebouwd en natuur bepalen met wettelijke formules op basis van omvang areaal; gebouwd volgt uit de overige categorieën (sluitpost)
3. Bepalen of gebiedskenmerken van toepassing zijn (verplichte motivering)
4. Bestuurlijke besluitvorming kostenaandelen (totaal moet altijd 100% zijn)

2. Nieuwe Kostentoedelingmethode (3)

1
1

Stap 1: kostenaandeel ingezetenen bepalen aan de hand van inwonerdichtheid

- Inwonerdichtheid is bepalend voor bandbreedte kostenaandeel ingezetenen

Inwonerdichtheid per km ²	Aandeel in de kosten Watersysteem
Lager dan 500	20% tot 30%
Van 500 tot 1.000	30% tot 40%
Vanaf 1.000	40% tot 50%

← Aa en Maas 489 inwoners per km² = 29,78%

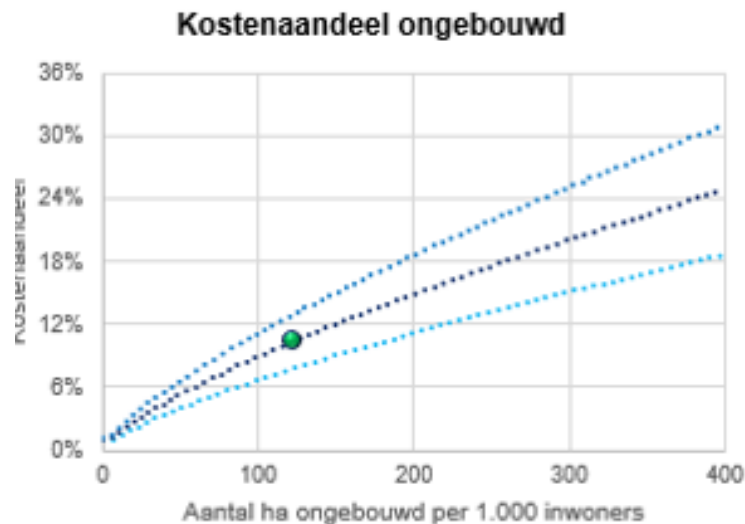
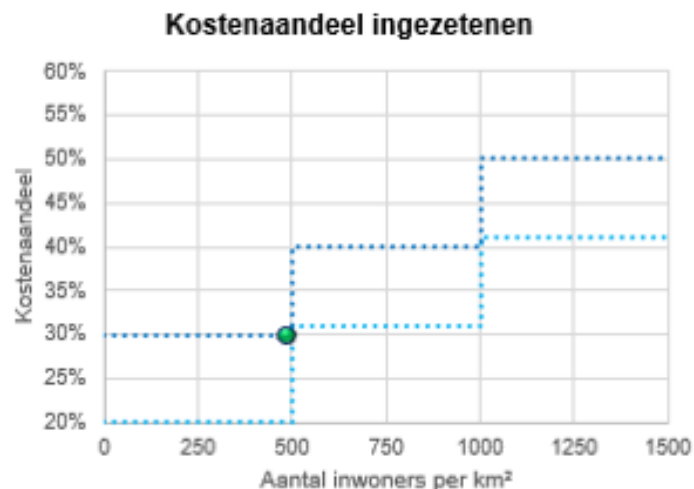
- **Bestuurlijke keuze:**
  - a) binnen bandbreedte kostenaandeel kiezen zonder motiveringsplicht (20% – 30%)
  - b) gekozen kostenaandeel met maximaal 10% extra verhogen (dus tot maximaal 40%) met motiveringsplicht op basis van gebiedskenmerken

2. Nieuwe Kostentoedelingmethode (4)

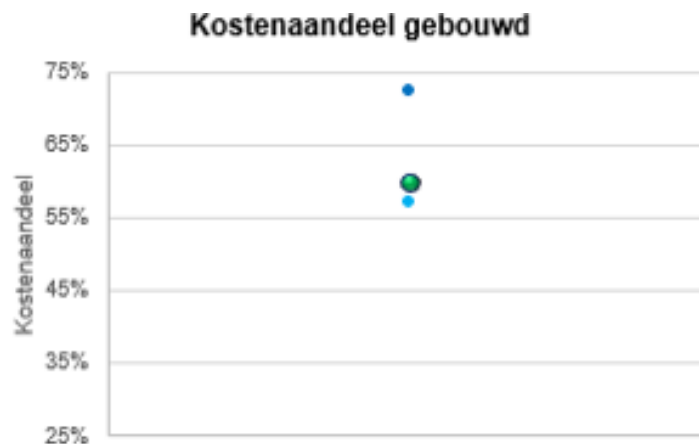
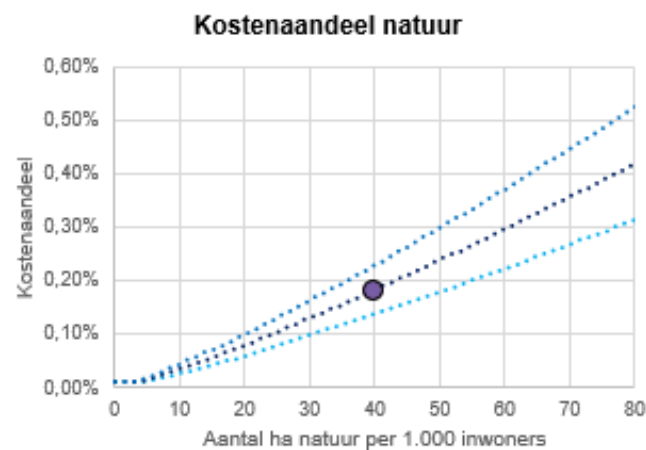
Stap 2: kostenaandeel ongebouwd, natuur en gebouwd bepalen

- Kostenaandelen categorieën ongebouwd en natuur volgen uit wettelijke (logaritmische) formules rekening houdend met de omvang van het areaal:
  - aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners
  - aantal ha natuur per 1.000 inwoners
- Ten opzichte van de uitkomst van de formules geldt een bandbreedte van +/- 25% (eerste 2 jaar +/- 30%) om een kostenaandeel te kiezen met motiveringsplicht op basis van gebiedskenmerken
- Kostenaandelen gebouwd volgt uit de overige categorieën (sluitpost)
- **Bestuurlijke keuze:**
  - a) **kostenaandeel binnen de bandbreedte verhogen of verlagen met motiveringsplicht op basis van gebiedskenmerken**
  - b) **indien toegepast al vanaf 2026 een maximale bandbreedte van 25% hanteren**

2. Nieuwe Kostentoedelingmethode (5)

Stippen in de grafieken geven kostenaandeel Aa en Maas weer op basis van de rekenkundige uitkomst.

2. Nieuwe Kostentoedelingmethode (6)

Stap 3: bepalen of gebiedskenmerken van toepassing zijn

	Plaats in de bandbreedte t.o.v. midden			
	Ingezetenen	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur
Dunbevolkt	onder			
Dichtbevolkt	boven			
Weinig bebouwde oppervlakte		onder		
Veel bebouwde oppervlakte		boven		
Weinig agrarische bedrijvigheid			onder	
Veel agrarische bedrijvigheid			boven	
Weinig inspanningen gericht op natuur(ontwikkeling)	onder			onder
Veel inspanningen gericht op natuur(ontwikkeling)	boven			boven
Weinig inspanningen gericht op recreatie	onder			
Veel inspanningen gericht op recreatie	boven			
Groot deel gebied beschermd door primaire waterkeringen	boven	boven	boven	
Beperkt deel gebied beschermd door primaire waterkeringen	onder	onder	onder	
Groot deel gebied beschermd door niet-primaire waterkeringen			boven	
Beperkt deel gebied beschermd door niet-primaire waterkeringen			onder	
Groot deel bemalen gebied			boven	boven
Beperkt deel bemalen gebied			onder	onder
Wateraanvoer in groot deel gebied			boven	boven
Wateraanvoer in beperkt deel gebied			onder	onder
Weinig inspanningen voor waterkwaliteit	onder		onder	onder
Veel inspanningen voor waterkwaliteit	boven		boven	boven
Weinig gebieden ingericht als waterberging	onder	onder		
Veel gebieden ingericht als waterberging	boven	boven		
Weinig inspanningen gericht op voorkomen verdroging		onder	onder	onder
Veel inspanningen gericht op voorkomen verdroging		boven	boven	boven
Waterbeheerdiensten in natura door inwoners	onder			
Waterbeheerdiensten in natura door eigenaren gebouwd		onder		
Waterbeheerdiensten in natura door eigenaren ongebouwd/ agrariërs			onder	
Waterbeheerdiensten in natura door natuurbeheerders				onder

2. Nieuwe Kostentoedelingmethode (7)

Stap 3: bepalen of gebiedskenmerken van toepassing zijn op Aa en Maas

Gebiedskenmerken dienen voor nagenoeg het gehele waterschapsgebied te gelden. Op basis van de door de Unie van Waterschappen opgestelde lijst met gebiedskenmerken is een quick scan uitgevoerd in hoeverre deze voor Aa en Maas van toepassing zijn.

Daaruit blijkt:

Dat de gebiedskenmerken niet op Aa en Maas van toepassing zijn:

- a) ze gelden niet voor nagenoeg het gehele gebied
- b) budgettaire omvang is beperkt
- c) inspanningen liften mee op activiteiten en projecten die we doen vanuit onze wettelijke taakopvatting (bijvoorbeeld KRW-doelen)
- d) gebiedskenmerken heffen elkaar op, waardoor er per saldo geeft effect is

2. Nieuwe Kostentoedelingmethode (8)

Quick scan gebiedskenmerken Aa en Maas

Gebiedskenmerken	Ingezetenen	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur	Gebiedskenmerk	Toepassen
bevolkingsdichtheid	x				nee	nee
bebouwde oppervlakte		x			nee	nee
agrarische bedrijvigheid			x		nee	nee
inspanningen gericht op natuur(ontwikkeling)	x			x	nee	nee
inspanningen gericht op recreatie	x				nee	nee
deel gebied beschermd door primaire waterkeringen	x	x	x		nee	nee
deel gebied beschermd door niet-primaire waterkeringen			x		nee	nee
deel bemalen gebied			x	x	ja	nee
deel gebied met wateraanvoer		x	x	x	ja	nee
inspanningen voor waterkwaliteit	x		x	x	nee	nee
gebied ingericht als waterberging	x	x			nee	nee
inspanningen gericht op voorkomen verdroging		x	x	x	ja	nee
waterbeheerdiensten in natura	x	x	x	x	nee	nee

3. Bestuurlijke keuzemogelijkheid

Stap 4: Bestuurlijke besluitvorming kostenaandelen aan de hand van gebiedskenmerken

- Rekenkundige uitkomst wettelijke formules is de basis
- Ten opzichte daarvan bandbreedte bepalen
- Maximale bandbreedte +/- 25 % (in 2026 en 2027 +/- 30%)
- Afwijken van rekenkundige uitkomst alleen gemotiveerd mogelijk op basis van gebiedskenmerken
- Rekening houdend met het profijtbeginsel

Bestuurlijke overwegingen

- Het is niet altijd geheel objectief te bepalen of, en zo ja in welke mate, een gebiedskenmerk de aanpassing van een kostenaandeel rechtvaardigt
- Kostentoedeling is verdeelvraagstuk > wat de een minder betaalt moet de ander meer betalen

4. Tariefdifferentiatie (1)

Verplicht toepassen:

- Tariefdifferentiatie gebouwd: voor woningen en niet woningen gelden verschillende tarieven zodat het verschil in waardeontwikkeling wordt gecorrigeerd. (peildatum WOZ-waarde 1 januari 2024)

Toegestaan:

- Buitendijks gelegen onroerende zaken (max -75%)
  - Waterbergingsgebieden (max -75%)
  - Bemalen gebieden (max +100%)
  - Glasopstanden (max +100%)
  - Verharde openbare wegen (max +100%)
  - Plusvoorzieningen wateraanvoerprojecten (max 100%, verfijning toegestaan).
- **Bestuurlijke keuze: toepassen van toegestane tariefdifferentiaties**

4. Tariefdifferentiatie (2)

Uitgangspunt wetgever = terughoudend toepassen

- Bedoeld voor uitzonderingssituaties om verschil in profijt tot uitdrukking te brengen
- Behoud van eenvoud en transparantie; voorkomen van stapeling van tariefdifferentiaties

Huidige toepassing tariefdifferentiaties

Toegepast

- ✓ Buitendijks gelegen onroerende zaken (maximaal -75%)
- ✓ Verharde openbare wegen (maximaal +100%)

Niet toegepast

- X Waterbergingsgebieden (klein gebied, schaderegelingen)
- X Bemalen gebieden (vanwege beperkt houden aantal tariefdifferentiaties)
- X Glasopstanden (geringe tariefffecten, hoge uitvoeringskosten)
- X Plusvoorzieningen wateraanvoerprojecten (nieuw)

Voorstel: voortzetten huidige toepassing tariefdifferentiaties, rekening houdend met UvW advies

Waterzuiveringsheffing

- Geen wijziging van forfaitaire heffing huishoudens > blijft 1 of 3 VE
- 1. Beperken gebruik mens- en milieubelastende stoffen bij de analyse van afvalwater door nieuwe heffingsformule en afwijkprotocol
- 2. Nieuwe toepassing tabel afvalwatercoëfficiënten
- 3. Korting op zuiveringsheffing als waardevolle stoffen in het afvalwater voorkomen
- 4. Kosten separate afvalwaterstromen privaatrechtelijk in rekening brengen
- 5. Kosten maatregelen beperking hemelwaterafvoer op rwzi's kunnen uit de zuiveringsheffing worden gedekt

1. Nieuwe heffingsformule en afwijkprotocol

- Bij analyse van afvalwater van bedrijven moet gebruik gemaakt worden van mens- en milieubelastende stoffen, zoals kaliumdichromaat (Chroom-6) en kwik
- Nieuwe parameters in analysemethode waarbij:
  - het chemisch zuurstofverbruik (CZV) wordt vervangen door totaal organische koolstof (TOC)
  - de som ammoniumstikstof en organisch gebonden stikstof (Kj-N) wordt vervangen door totaal organische stikstof (TNb) minus nitriet-stikstof (NO₂) en nitraat-stikstof (NO₃)
- Vaste omrekenfactor voor de verhouding CZV/TOC = 3
- Afwijkprotocol voor bedrijven met verhouding CZV/TOC buiten de bandbreedte van 2,5 en 3,5

2. Nieuwe toepassing tabel afvalwatercoëfficiënten

- Bedrijven met een vervuilingswaarde van 5 tot 1.000 vervuilingseenheden zijn ingedeeld in een van de 15 klassen van de tabel afvalwatercoëfficiënten
- 95% van deze zogenoemde tabelbedrijven is ingedeeld in klasse 8 (huishoudelijk afvalwater)
- Nieuwe werkwijze tabelbedrijven waarbij bedrijven worden ingedeeld in klasse 8, tenzij afvalwateronderzoek lagere/hogere klasse aantoont
- Overgangperiode van tien jaar voor bestaande bedrijven die niet zijn ingedeeld in klasse 8, waarbinnen de waterschappen een individuele afvalwatercoëfficiënt moeten vaststellen (in sommige gevallen (tot 50 v.e.) praktische regeling van toepassing)

3. Korting op de zuiveringsheffing

- We willen als verwerkers van afvalwater een bijdrage leveren aan de circulaire economie door waardevolle stoffen uit het afvalwater terug te winnen (bijvoorbeeld fosfaat)
- Een hogere concentratie van de stof in het afvalwater maakt het aantrekkelijker om de stof terug te winnen
- Waterschappen kunnen alleen korting verlenen op stoffen die in de heffing betrokken worden
- Stoffen die in de heffing betrokken mogen worden:
  - chroom, koper, lood, nikkel, zink, arseen, kwik, cadmium, chloride, sulfaat en fosfor
- Bij Aa en Maas wordt op dit moment chloride, sulfaat en fosfor niet in de heffing betrokken
- **Bestuurlijke keuze: in de heffing te betrekken stoffen, mede in het licht van de KRW-doelstellingen**
- **Bestuurlijke keuze: om korting te verlenen op een of meerdere in de heffing betrokken stoffen**

4. Kosten separate afvalwaterstromen (1)

- **Zuiveringstaak waterschap**
Zuiveren van afvalwater afgevoerd via gemeentelijk riool of op IBA in beheer van het waterschap
- **Separate afvalwaterstromen**
  - Rechtstreeks op rwzi via leiding of per as (bijv. tankauto)
  - Rechtstreeks op persleiding waterschap “inprikkers” (Aa en Maas circa 100 gevallen)
  - Kan gaan om woningen en bedrijven
- **Wetgever: separate afvalwaterstromen behoren niet tot wettelijke zuiveringstaak**
  - mag geen zuiveringsheffing meer worden geheven
  - betaling via privaatrechtelijke prijsafspraken, rekening houdend met wet Markt en Overheid

4. Kosten separate afvalwaterstromen (2)

2 sporen beleid

1. Woningen: uitgangspunt dat dit altijd mogelijk is > vergoeding gelijk aan heffing woningen 1 of 3 VE)
2. Bedrijven:
  - Bij tabelbedrijven < 50 VE altijd meewerken > uitgangspunt tarief gelijk aan heffing bij reguliere aansluiting, mits niet onder integrale kostenprijs
  - Bij meetbedrijven maatwerk (kunnen en willen we deze stroom verwerken)

Bestuurlijke keuze:

- voorkeur voor privaatrechtelijk in rekening brengen kosten separate afvalwaterstromen
- deze niet standaard afwijzen

5. Beperken hemelwaterafvoer op rwzi's

- Relatief schoon hemelwater wordt in veel gevallen via het gemengde rioolstelsel afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Het beperken van hemelwaterafvoer draagt bij aan de doelmatige werking van de zuiveringsinstallatie.
- Verduidelijking dat maatregelen ter beperking van hemelwater op rwzi's uit de opbrengst van de zuiveringsheffing mogen worden bekostigd
- Bijvoorbeeld Stad als spons, subsidieregeling klimaat stedelijk gebied en subsidieregeling regio As50
- **Huidige situatie**
  - Subsidieregeling klimaat stedelijk gebied en subsidieregeling regio As50 t.l.v. zuiveringsbeheer (samen € 285.000 structureel)
  - Stad als spons t.l.v. watersysteembeheer (€ 500.000 in 2026 en € 750.000 in 2027)
- **Bestuurlijke keuze: de kosten van maatregelen voor beperking hemelwaterafvoer op rwzi's voortaan ten laste van waterzuiveringsbeheer brengen**

Overige wijzigingen

Bekostiging maatregelen opwekken hernieuwbare energie

- Maatregel in het kader van ambitie van waterschappen om klimaatneutraal te worden
- Duidelijkheid dat kosten voor het opwekken van hernieuwbare energie met belastingopbrengst kunnen worden gedekt
- Begrensd op tweemaal eigen energiegebruik binnen de watersysteemtaak en op driemaal eigen energiegebruik binnen de zuiveringstaak

Afhandeltermijn voor bezwaarschriften

- Beslistermijn bezwaren tegen de heffing gelijkgesteld met die van gemeenten. Hoofregel is dat binnen het kalenderjaar wordt beslist op een bezwaarschrift.
Als het bezwaarschrift in de laatste zes weken van het jaar is ingediend, blijft de beslistermijn zes weken na afloop van bezwaartermijn.

Uitgangspuntennotitie Aanpassing belastingstelsel 2026

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	4
2. Overzicht van de belangrijkste wijzigingen	5
2.1 Watersysteemheffing	5
2.2 Zuiverings- en verontreinigingsheffing	5
2.3 Wijzigingen voor alle waterschapsbelastingen	6
3. Watersysteemtaak	7
3.1 Bestuurlijke keuzemogelijkheden watersysteemheffing	8
3.1.1 Mogelijkheid om categorie-gebonden kosten rechtstreeks aan categorieën toe te rekenen	8
3.1.2 Nieuwe kostentoedeling volgens de methode Gebiedskenmerken	8
3.2 Tariefdifferentiatie	11
3.2.1 Doel van tariefdifferentiatie	11
3.2.2 Wettelijke mogelijkheden voor tariefdifferentiatie	12
3.2.3 Relatie tussen kostentoedeling op basis van gebiedskenmerken en tariefdifferentiatie	13
3.2.4 Bestuurlijk vrijheid	13
3.2.5 Toepassing tariefdifferentiatie binnen Aa en Maas	14
3.2.6 Cumulatie van tariefdifferentiaties	17
3.2.7 Nieuwe verplichte differentiatie binnen Gebouwd	17
3.2.8 Nieuwe tariefdifferentiatie voor wateraanvoerprojecten (plusvoorziening)	18
4. Waterzuivering- en verontreinigingsheffing	19
4.1 Bestuurlijke keuzemogelijkheden zuiverings- en verontreinigingsheffing	19
4.1.1 Wijziging heffingsformule	19
4.1.2 Afwijkprotocol	20
4.1.3 Korting op heffing mogelijk wanneer in afvalwater bedrijven bepaalde stoffen voorkomen	20
4.1.4 Nieuwe toepassing tabel afvalwatercoëfficiënten	21
4.1.5 Kosten separate afvalwaterstromen privaatrechtelijk in rekening brengen	22

4.1.6	Kosten van maatregelen die tot beperking van afvoer van hemelwater op rwzi's leiden, kunnen uit de zuiveringsheffing worden gedekt	23
5.	Voorstellen die betrekking hebben op alle waterschapsbelastingen	24
5.1	Kosten van energieopwekking dekken uit de watersysteem- en zuiveringsheffing	24
5.2	Afhandeltermijn voor bezwaarschriften	24
	Bijlage 1 Recapitulatie Watersysteembeheer	25
	Bijlage 2: Proces en planning traject kostentoedeling	27
	Bijlage 3: Tabel met mogelijke gebiedskenmerken uit Handreiking Gebiedskenmerken	29

1. Inleiding

Op 4 februari 2025 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel aangenomen voor de aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen. In het wetsvoorstel worden de watersysteemheffing, de zuiveringsheffing en de verontreinigingsheffing gewijzigd. Hierdoor worden de meest urgente knelpunten van het huidige belastingstelsel opgelost. Daarnaast biedt de aanpassing mogelijkheden om meer ruimte te geven aan een aantal ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, de circulaire economie en de energietransitie.

Het nieuwe belastingstelsel treedt op 1 januari 2026 in werking, wat betekent dat de waterschappen in 2025 de voorbereidingen moeten afronden. Een belangrijk onderdeel hiervan is de nieuwe kostentoedelingsverordening (methode Gebiedskenmerken) om de kosten van de watersysteemtaak over de vier belastingbetalende categorieën (Ingezetenen, Gebouwd, Ongebouwd en Natuur) te verdelen. Daarnaast veranderen er nog enkele andere zaken binnen het belastingstelsel welke in deze notitie verder worden toegelicht.

Deze notitie is bedoeld om de (voorbereiding van de) bestuurlijke besluitvorming bij het waterschap over de aanpassing van het belastingstelsel te ondersteunen en zorg te dragen voor de tijdige vaststelling van de nieuwe kostentoedelingsverordening (voorafgaand aan de vaststelling van de Begroting 2026 op 14 november 2025).

De notitie begint met een overzicht van de belangrijkste wijzigingen. Daarna gaan we nader in op de watersysteemtaak en de bestuurlijke keuzemogelijkheden daarbinnen, inclusief de mogelijkheid van tariefdifferentiatie. Vervolgens presenteren we de mogelijkheden met betrekking tot de waterzuiverings- en verontreinigingsheffing. Tot slot behandelen we nog twee onderwerpen die betrekking hebben op alle waterschapsbelastingen.

2. Overzicht van de belangrijkste wijzigingen

2.1 Watersysteemheffing

Het doel van de aanpassing van de watersysteemheffing is het profijtbeginsel beter toepassen en de watersysteemheffing beter uitlegbaar en voorspelbaar maken. De aanpassing zorgt er ook voor dat een gelijkmatige tariefontwikkeling voor alle belastingbetalers mogelijk is. De belangrijkste wijzigingen van de watersysteemheffing zijn:

- de kostentoedeling op basis van waardeverhoudingen wordt vervangen door een verdeelmaatstaf op basis van gebiedskennmerken (wettelijke formule). Waterschappen kunnen bij de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd van de uitkomst van de formule afwijken binnen een bandbreedte van +/- 25% (de eerste 2 jaren +/- 30%). Indien waterschapsbesturen van de rekenkundige uitkomst af willen wijken, moeten zij dit motiveren aan de hand van gebiedskennmerken;
- waterschappen houden de vrijheid om het aandeel van de categorie Ingezetenen met maximaal 10% boven het maximum van de van toepassing zijnde bandbreedte te verhogen. Wel moet dit voortaan worden gemotiveerd op basis van gebiedskennmerken;
- bij de categorie Gebouwd wordt een verplichte tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen geïntroduceerd om de verschillen in de waardeontwikkeling (vanaf 2024) te elimineren;
- de invoering van een tariefdifferentiatie voor wateraanvoerprojecten biedt waterschappen de mogelijkheid om de kosten van wateraanvoerprojecten die waterschappen uitvoeren bovenop hun normale taakuitoefening (zogenoeten plusvoorzieningen) apart in rekening te kunnen brengen; Aa en Maas kent vooralsnog geen plusvoorzieningen.
- de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen wordt ingeperkt tot een verhoging van maximaal 100% (was maximaal 400% voor waterschappen die vóór 1 juli 2012 de tariefdifferentiatie toepaste, dit is voor Aa en Maas niet van toepassing);

2.2 Zuiverings- en verontreinigingsheffing

- De voorstellen voor de aanpassing van de zuiverings- en verontreinigingsheffing zijn bedoeld om het “de vervuiler betaalt”-principe sterker toe te passen en om het gebruik van mens- en milieubelastende stoffen bij de laboratoriumanalyses voor het vaststellen van de vervuilingswaarde van het afvalwater van bedrijven terug te dringen. Verder biedt de aanpassing een mogelijkheid om een lagere heffing voor bedrijven in rekening te brengen als het waterschap waardevolle grondstoffen uit hun afvalwater kan halen.

2.3 Wijzigingen voor alle waterschapsbelastingen

- Maatregelen voor het opwekken van hernieuwbare energie, ter compensatie van de uitstoot van broeikassen die vrijkomen bij de uitvoering van de waterschapstaken, mogen worden bekostigd uit de watersysteemheffing (tot maximaal tweemaal het primaire energieverbruik) en de waterzuiveringsheffing (tot maximaal driemaal het primaire energieverbruik).
- De beslistermijn voor bezwaren tegen de heffing wordt gelijkgesteld met die van gemeenten. Hoofregel is dat binnen het kalenderjaar wordt beslist op een bezwaarschrift. Als het bezwaarschrift in de laatste zes weken van het jaar is ingediend, blijft de beslistermijn zes weken na afloop van bezwaartermijn.

3. Watersysteemtaak

De kostentoedelingsmethode bepaalt hoe de kosten van de watersysteemtaak van het waterschap over de vier betalende categorieën (Ingezetenen, Gebouwd, Ongebouwd en Natuur) worden verdeeld. In het nieuwe belastingstelsel blijft de toedeling van kosten aan de categorie Ingezetenen gebaseerd op de inwonerdichtheid in het beheergebied van het waterschap. De kostentoedeling aan de categorieën Gebouwd, Ongebouwd en Natuur vindt volgens de huidige kostentoedelingsmethode (Delfland) plaats op basis van de waardeverhoudingen van de onroerende zaken. Omdat de economische waarde van onroerende als gevolg van de invloed van de markt (sterk) kan fluctueren, beïnvloedt dit de verdeling van de kosten over de betalende categorieën Gebouwd, Ongebouwd en Natuur. Het gebruik van de waarde als verdeelmaatstaf leidt daardoor tot veranderingen in de betaling die geen juiste weergave zijn van het profijt dat belastingplichtigen bij de watersysteemtaak hebben.

In de nieuwe methode Gebiedskennmerken wordt de verdeelmaatstaf 'waarde' vervangen door stabilere 'gebiedskennmerken'. Deze geven beter het profijt weer dat de categorieën Gebouwd, Ongebouwd en Natuur hebben. Gebiedskennmerken zijn karakteristieken van het waterschapsgebied én van de taakuitoefening die voor een categorie leiden tot meer of minder profijt bij de watersysteemtaak. Gebiedskennmerken moeten voor nagenoeg het gehele waterschapsgebied gelden.

Verder geldt dat de watersysteemheffing op dit moment weinig ruimte biedt aan waterschapsbesturen om de kostentoedeling af te stemmen op de omstandigheden van het eigen beheergebied en de wijze van uitvoering van de watersysteemtaak. De kostentoedeling is nu in belangrijke mate een rekenkundige exercitie, terwijl de diversiteit van de waterschappen juist kan vragen om meer bestuurlijk maatwerk. De huidige methode kent alleen een bandbreedte voor het kostenaandeel van de ingezetenen. De methode Gebiedskennmerken kent bandbreedtes voor de kostenaandelen van alle vier de betalende categorieën. Deze bandbreedtes bieden afwegingsruimte voor het bestuur om, als hier aanleiding toe is, de kostenaandelen beter af te stemmen op de specifieke omstandigheden in het gebied en van de taakuitoefening van het waterschap. Daarnaast kunnen de bandbreedtes gebruikt worden om te voorkomen dat er bij de overgang van het huidige naar het nieuwe stelsel, gedwongen door de methodiek, grote lastenverschuivingen tussen de vier categorieën plaatsvindt. In hoeverre hier sprake van is, verschilt per waterschap.

Bij het invullen van de bestuurlijke ruimte gaat het vooral om de onderliggende motivatie. In deze notitie wordt ingegaan op de overwegingen die het bestuur kan maken bij het bepalen van de in te nemen posities binnen de bestuurlijke ruimtes die de methode Gebiedskennmerken kent. Ook worden keuzes voorgelegd over onder andere de directe toerekening van specifieke categorie-gebonden kosten en de mogelijke toepassing van tariefdifferentiaties. Al deze keuzes tezamen vormen de basis voor een transparant en goed afgestemd kostentoedelingsproces dat moet leiden tot een vastgestelde kostentoedelingsverordening met ingang van 1 januari 2026.

In bijlage 1 is een samenvattend overzicht opgenomen van de verschillende onderdelen die van belang zijn voor de watersysteemtaak.

3.1 Bestuurlijke keuzemogelijkheden watersysteemheffing

Binnen de watersysteemheffing zijn verschillende bestuurlijke keuzemogelijkheden. Deze worden hierna nader toegelicht.

3.1.1 Mogelijkheid om categorie-gebonden kosten rechtstreeks aan categorieën toe te rekenen

Het algemeen bestuur kan besluiten om in de kostentoedelingsverordening vast te leggen dat de kosten van heffing en invordering en de kosten van verkiezingen rechtstreeks worden toegerekend aan de betalende categorieën waarvoor deze kosten worden gemaakt. Concreet betekent dit dat de WOZ-kosten aan de categorie Gebouwd kunnen worden toegerekend en de kosten van kwijtschelding en de verkiezingskosten aan de categorie Ingezetenen. De achterliggende gedachte is dat deze kosten in feite los staan van de taakuitoefening en van de andere categorieën dan de categorieën waarvoor deze kosten worden gemaakt.

Wanneer een waterschap de hiervoor beschreven rechtstreekse toerekening van zogenoemde categorie-gebonden kosten hanteert, worden de kostentoedelingspercentages alleen toegepast op de overige, zogenoemde taak-gebonden kosten. Indien een waterschap niet voor de mogelijkheid van het apart verhalen van de categorie-gebonden kosten kiest, blijven deze kosten onderdeel van de taak-gebonden kosten.

Overweging:

De mogelijkheid om categorie-gebonden kosten rechtstreeks toe te rekenen aan de desbetreffende categorieën bestond ook al binnen het huidige belastingstelsel maar werd deze niet benut. De effecten op de tarieven als deze nu wel worden toegepast, zijn uitgaande van de begroting 2025: Ingezetenen +0,38%, Gebouwd +0,02%, Ongebouwd -0,88%, Natuur -0,85%). Deze toerekening past bij het principe dat kosten zo veel mogelijk worden gedragen door de categorie waar deze ook betrekking op hebben.

3.1.2 Nieuwe kostentoedeling volgens de methode Gebiedskenmerken

Met behulp van de kostentoedelingsmethode wordt bepaald hoe de kosten van de watersysteemtaak van een waterschap over de vier betalende categorieën worden verdeeld. Deze categorieën zijn Ingezetenen, Gebouwd (eigenaren van gebouwde onroerende zaken), Ongebouwd (eigenaren van ongebouwde onroerende zaken) en Natuur (eigenaren van natuurterreinen). De ingezetenen brengen het zogenaamde solidariteitsgedeelte van de watersysteemheffing op, omdat zij allemaal hetzelfde belang bij een goed watersysteem om te kunnen wonen, werken en recreëren. De drie groepen eigenaren doen dat samen voor het profijtgedeelte van de heffing.

De methode Gebiedskenmerken gaat ervan uit dat de gebiedskenmerken van een waterschap een goede basis vormen om het profijt weer te geven dat de categorieën Gebouwd, Ongebouwd en Natuur bij de watersysteemtaak hebben. Om in te spelen op de behoefte van waterschapsbesturen om meer bestuurlijk maatwerk toe te kunnen passen, kent de methode gebiedskenmerken bandbreedtes voor de kostenaandelen van alle vier betalende categorieën.

Het proces en de planning voor de totstandkoming van kostentoedeling op basis van de methode Gebiedskenmerken is nader uitgewerkt in bijlage 2.

Hierna gaan we per categorie in op het kostenaandeel.

Kostenaandeel Ingezetenen

Het profijt van de ingezetenen bij de watersysteemtaak bestaat uit het kunnen wonen, werken en recreëren in het beheergebied van het waterschap. De gedachte achter het kostenaandeel van de ingezetenen is dat in een dichtbevolkt beheergebied de ingezetenen een groter profijt bij de watersysteemtaak hebben dan in een dunner bevolkt beheergebied. Een dichter bevolkt beheergebied leidt tot een groter kostenaandeel voor de ingezetenen dan een dunbevolkt beheergebied. De bandbreedtes voor het ingezetenenaandeel zijn in de wetswijziging ongewijzigd gebleven en luiden als volgt:

Klassen inwonerdichtheid (inwoners per km ²)	Bandbreedtes kostenaandeel ingezetenen
<= 500	20% - 30%
500 – 1.000	31% - 40%
> 1.000	41% - 50%

Aa en Maas 489
inwoners per km²

Binnen deze bandbreedtes heeft het bestuur de vrijheid om een percentage te kiezen. Daarvoor is géén motivering op basis van gebiedskenmerken of anderszins noodzakelijk. Bij de keuze voor een percentage binnen de bandbreedte kan het bestuur eventueel wel betekenis toekennen aan gebiedskenmerken of de exacte inwonerdichtheid. Waterschap Aa en Maas heeft tot dusver het kostenaandeel Ingezetenen altijd op basis van de feitelijke inwonerdichtheid rekenkundig vastgesteld binnen de van toepassing zijnde bandbreedte. Ter illustratie: op basis van een inwonerdichtheid van 489 inwoners per km² is de rekenkundige uitkomst van het kostenaandeel voor de ingezetenen: $(489/500 * 10\%) = 9,78\%$. Dit dient te worden opgeteld bij de ondergrens van 20%. De uitkomst bedraagt dan 29,78%.

Daarnaast heeft het bestuur de mogelijkheid om het kostenaandeel van de ingezetenen boven het maximum van de bandbreedte met maximaal 10% extra te verhogen. Deze mogelijkheid is niet nieuw, maar het eventuele gebruik van deze bestuurlijke ruimte moet als gevolg van de nieuwe regelgeving wél gemotiveerd worden op basis van gebiedskenmerken.

Overweging:

Tot dusver is het kostenaandeel Ingezetenen altijd op basis van de feitelijke inwonerdichtheid rekenkundig vastgesteld binnen de van toepassing zijnde bandbreedte. Toepassing van de rekenkundige benadering betekent dat er geen gebruik gemaakt wordt van de mogelijkheid om het kostenaandeel van de ingezetenen met maximaal 10% te verhogen boven het maximum van de bandbreedte.

Kostenaandeel Ongebouwd

De methode Gebiedskenmerken is gebaseerd op het statistisch verband tussen de ongebouwde dichtheid (uitgedrukt in aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners) en het kostenaandeel van de categorie Ongebouwd. Anders gezegd: als er meer hectares ongebouwd zijn binnen het beheergebied van een waterschap, neemt het profijt van de categorie bij de taakuitoefening van het waterschap toe.

In de Waterschapswet is de volgende formule opgenomen voor de berekening van het kostenaandeel van Ongebouwd:

$$\text{Kostenaandeel ongebouwd} = 0,0029317 * (\text{aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners})^{0,7414854}$$

De wettelijke formule is zo bepaald dat de uitkomsten niet sterk afwijken van de huidige kostentoedelingspercentages van waterschappen. Dit om sterke lastenverschuivingen louter als gevolg van de aanpassing van het belastingstelsel te voorkomen. De uitkomst van de formule is het uitgangspunt voor het kostenaandeel voor de categorie Ongebouwd. Ten opzichte van dit uitgangspunt mag het bestuur het kostenaandeel vaststellen, rekening houdend met een wettelijke bandbreedte van maximaal 25%. Voor de belastingjaren 2026 en 2027 mag een bandbreedte van 30% worden gehanteerd. In dat geval kan de verkleining van de bandbreedte met ingang van 2028 van 30% naar 25% tot gevolg hebben dat een waterschap na twee jaar een nieuwe kostentoedelingsverordening moet vaststellen.

De bandbreedte geeft het bestuur de mogelijkheid om indien van toepassing rekening te houden met de specifieke kenmerken van het beheergebied. Tegelijkertijd kunnen de bandbreedtes voorkomen dat, wanneer hier sprake van is, er bij de overgang van het huidige naar het nieuwe stelsel grote lastenverschuivingen ontstaan.

Het bestuur moet het gebruik van de bandbreedte altijd motiveren aan de hand van gebiedskenmerken. Zo maakt het bestuur uiteindelijk gemotiveerd een integrale afweging van het profijt dat de categorie Ongebouwd heeft bij de watersysteemtaak van het waterschap.

Voorbeelden van gebiedskenmerken zijn opgenomen in bijlage 3.

Kostenaandeel Natuur

De methode Gebiedskenmerken is gebaseerd op het statistisch verband tussen de natuurdichtheid (uitgedrukt in aantal ha natuur per 1.000 inwoners) en het kostenaandeel van de categorie Natuur. Anders gezegd: als er meer hectares natuur zijn binnen het beheergebied van een waterschap, neemt het profijt van de categorie bij de taakuitoefening van het waterschap toe.

In de Waterschapswet is de volgende formule opgenomen voor de berekening van het kostenaandeel Natuur:

$$\text{Kostenaandeel natuur} = 0,0000224 * (\text{aantal ha natuur per 1.000 inwoners})^{1,1938609}$$

De wettelijke formule is zo bepaald dat de uitkomsten niet sterk afwijken van de huidige kostentoedelingspercentages van waterschappen. Dit om sterke lastenverschuivingen louter als gevolg van de aanpassing van het belastingstelsel te voorkomen. De uitkomst van de formule is het uitgangspunt voor het kostenaandeel voor de categorie Natuur. Ten opzichte van dit uitgangspunt mag het bestuur het kostenaandeel vaststellen, rekening houdend met een wettelijke bandbreedte van maximaal 25%. Voor de belastingjaren 2026 en 2027 mag een bandbreedte van 30% worden gehanteerd. In dat geval kan de verkleining van de bandbreedte met ingang van 2028 van 30% naar 25% tot gevolg hebben dat een waterschap na twee jaar een nieuwe kostentoedelingsverordening moet vaststellen.

De bandbreedte geeft het bestuur de mogelijkheid om indien van toepassing rekening te houden met de specifieke kenmerken van het beheergebied. Tegelijkertijd kunnen de bandbreedtes voorkomen dat, wanneer hier sprake van is, er bij de overgang van het huidige naar het nieuwe stelsel grote lastenverschuivingen ontstaan.

Het bestuur moet het gebruik van de bandbreedte altijd motiveren aan de hand van gebiedskenmerken. Zo maakt het bestuur uiteindelijk gemotiveerd een integrale afweging van het profijt dat de categorie Natuur heeft bij de watersysteemtaak van het waterschap.

Voorbeelden van gebiedskenmerken zijn opgenomen in bijlage 3.

Het Ministerie heeft aangegeven dat van de waterschappen wordt verwacht dat zij bij toepassing van de gebiedskenmerken dit uitsluitend goed gemotiveerd doen. Deze zijn uitsluitend bedoeld om eventuele verschillen in profijt te kunnen corrigeren. Toepassing dient transparant en uitlegbaar te zijn. De minister is opgeroepen dit te gaan monitoren en de Eerste en Tweede Kamer hierover te informeren.

Kostenaandeel Gebouwd

Het kostenaandeel van Gebouwd is het “restant” dat overblijft na de bepaling van de kostenaandelen van Ingezetenen, Ongebouwd en Natuur. De vier categorieën moeten namelijk altijd tot 100% optellen.

3.2 Tariefdifferentiatie

Op basis van de wettelijke mogelijkheden en het advies van de Unie van Waterschappen wordt in het onderstaande hoofdstuk per tariefdifferentiatie de doelstelling en motivatie voor het al dan niet toepassen ervan beschreven.

3.2.1 Doel van tariefdifferentiatie

Met tariefdifferentiatie wordt tot uitdrukking gebracht dat voor bepaalde onroerende zaken het belang bij het watersysteembeheer duidelijk anders kan zijn dan dat van de andere onroerende zaken

uit diezelfde categorie. Met een tariefdifferentiatie wordt dus een verschil in belang tot uitdrukking gebracht, waarbij zowel sprake kan zijn van meer of van minder belang bij de taakuitoefening.

In de wet zijn limitatief de tariefdifferentiaties opgenomen die kunnen worden toegepast. Voor het instellen van een tariefdifferentiatie gaat het steeds om situaties die kunnen worden gerelateerd aan de regionale kenmerken van het waterschapsgebied en de maatregelen die ten behoeve van het watersysteembeheer worden getroffen of juist aan het ontbreken daarvan. Buiten de in de wet genoemde gevallen is het differentiëren van tarieven niet mogelijk.

Tariefdifferentiatie is alleen mogelijk voor onroerende zaken (ongebouwd, natuur en ongebouwd) en niet voor ingezetenen.

3.2.2 Wettelijke mogelijkheden voor tariefdifferentiatie

Artikel 122 van de Waterschapswet noemt de gevallen waarin tarieven gedifferentieerd kunnen worden en geeft aan in welke mate dit mogelijk is. De mogelijkheden voor tariefdifferentiatie zijn in het overzicht hieronder weergegeven, waarbij tussen haakjes is vermeld wat de maximale omvang van de betreffende tariefdifferentiatie is.

Oorspronkelijke tariefdifferentiaties met ingang van 1-1-2026
Buitendijks gelegen onroerende zaken (maximaal 75% lager tarief)
Onroerende zaken die blijkens de legger als waterberging worden gebruikt (max 75% lager tarief)
Onroerende zaken gelegen in bemalen gebieden (maximaal 100% hoger tarief)
Onroerende zaken die in hoofdzaak uit glasopstanden bestaan (maximaal 100% hoger tarief)
Verharde openbare wegen (maximaal 100% hoger tarief)
Verharde openbare wegen (maximaal 400%) → VERVALT!
Nieuwe tariefdifferentiaties met ingang van 1-1-2026
<u>Verplichte</u> tariefdifferentiatie Gebouwd
Wateraanvoerprojecten op verzoek (plusvoorziening)

De reeds bestaande tariefdifferentiaties zijn na de wetswijziging nagenoeg hetzelfde gebleven. De enige wijziging is dat de tariefdifferentiatie van maximaal 400% voor verharde openbare wegen (was alleen toegestaan voor waterschappen die vóór 1 juli 2012 al een tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen toepasten) met ingang van 2026 vervalt. Deze inperking heeft voor ons geen gevolgen, omdat Aa en Maas niet voldeed aan de voorwaarde om een tariefdifferentiatie van maximaal 400% te mogen toepassen.

Nieuw zijn de verplichte tariefdifferentiatie Gebouwd en de tariefdifferentiatie voor wateraanvoerprojecten op verzoek (plusvoorziening).

3.2.3 Relatie tussen kostentoedeling op basis van gebiedskenmerken en tariefdifferentiatie

Bij de kostentoedeling volgens de methode Gebiedskenmerken spelen de gebiedskenmerken een belangrijke rol. Gebiedskenmerken zijn karakteristieken van het waterschapsgebied én van de taakuitoefening die leiden tot meer of minder profijt van een categorie bij de watersysteemtaak en die voor het grootste deel van het waterschapsgebied gelden. Gebiedskenmerken zijn onder andere bescherming door primaire waterkeringen, bemaling, waterberging. Tegelijkertijd is er ook de mogelijkheid van tariefdifferentiatie voor buitendijkse gebieden, bemalen gebieden en waterbergingsgebieden.

Gebiedskenmerken zijn karakteristieken van het waterschapsgebied én van de taakuitoefening en hebben betrekking op nagenoeg het gehele waterschapsgebied.

Voor tariefdifferentiaties geldt voor uitzonderingssituaties en hebben ‘slechts’ betrekking hebben op een bepaald deel van het gebied. Tariefdifferentiatie is een mogelijkheid om binnen een belastingcategorie onderscheid te maken in het tarief op basis van een verschil in profijt.

Als in het grootste deel van het waterschapsgebied bijvoorbeeld sprake is van bemaling, kan dit een gebiedskenmerk zijn dat reden geeft om het kostenaandeel van Ongebouwd hoger vast te stellen binnen de bandbreedte. Als er in een klein deel van het gebied sprake is van bemaling zou dit reden kunnen zijn voor het instellen van een tariefdifferentiatie voor bemalen gebieden voor dat deel van het gebied. Een differentiatie binnen een categorie leidt echter onlosmakelijk ook tot hogere administratieve lasten.

3.2.4 Bestuurlijk vrijheid

Het instellen van tariefdifferentiatie behoort tot de bestuurlijke vrijheid van het waterschap. Van een verplichting om tarieven te differentiëren is geen sprake. Hierin is in het nieuwe stelsel geen verandering gekomen. Het besluit om een tariefdifferentiatie in te stellen, moet gemotiveerd kunnen worden waarbij de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht worden genomen.

De tariefdifferentiatie is onderdeel van de kostentoedelingsverordening. Als onderdeel van deze verordening kan de tariefdifferentiatie in een procedure over een belastingaanslag door de belastingrechter (marginaal) worden getoetst. Dat wil zeggen dat de belastingrechter toetst of toepassing van de tariefdifferentiatie tot een onredelijke en willekeurige belastingheffing leidt die de wetgever bij de toekenning van de bevoegdheid niet voor ogen heeft gehad.

Overweging:

Uit de wetsgeschiedenis bij de Wet modernisering waterschapsbestel blijkt namelijk dat tariefdifferentiaties naar de opvatting van de wetgever een uitzondering zouden moeten blijven (een gelijk belang binnen de categorie staat immers voorop). De wetgever heeft daarbij ook de verwachting uitgesproken dat van de mogelijkheid om tarieven te differentiëren spaarzaam gebruik wordt gemaakt. Mede om deze reden, en met het oog op de transparantie en eenvoud van het belastingstelsel, geeft De Unie van Waterschappen in overweging om terughoudend te zijn in de toepassing van tariefdifferentiaties. Benutting van alle mogelijkheden van tariefdifferentiatie zal

namelijk al snel tot de vaststelling van een zeer complexe tarievenstructuur leiden. Dit kan de wetgever in het licht van het streven naar vereenvoudiging niet voor ogen hebben gehad. Ook moet in dit kader bij een tariefdifferentiatie voor alle belastingcategorieën een gelijk percentage worden toegepast. Alleen voor de nieuwe tariefdifferentiatie voor wateraanvoerprojecten (plusvoorziening) zijn verschillende tarieven binnen de tariefdifferentiatie expliciet wettelijk toegestaan.

3.2.5 Toepassing tariefdifferentiatie binnen Aa en Maas

Tot dusver heeft het algemeen bestuur ervoor gekozen om de volgende twee tariefdifferentiaties in de kostentoedelingsverordening op te nemen:

- Buitendijks gelegen onroerende zaken (excl. natuur) van maximaal 75% lager tarief
- Openbare verharde wegen van maximaal 100% hoger tarief

Hierna wordt nader ingegaan op de verschillende tariefdifferentiaties en geven we de bestuurlijke overwegingen weer die indertijd zijn gehanteerd voor het invoeren van deze tariefdifferentiaties en het afzien van het toepassen van andere tariefdifferentiaties.

Buitendijks gelegen onroerende zaken

Voor buitendijks gelegen onroerende zaken kan het tarief tot maximaal 75% worden verlaagd omdat deze doorgaans minder belang hebben bij het watersysteembeheer in vergelijking met binnendijks gelegen onroerende zaken. Buitendijks gelegen gebieden worden namelijk niet beschermd door de primaire waterkeringen. Dit kan gelden voor diverse typen onroerende zaken zoals industrieterreinen, woonwijken, landbouwgrond (bijvoorbeeld weidegronden), wegen en natuurterreinen.

Kaartje: binnen en buiten de primaire waterkeringen gelegen gebieden (rood gemarkeerde oppervlakten zijn buitendijkse gebieden)

Overweging:

Waterschap Aa en Maas heeft tot dusver altijd een tariefdifferentiatie voor buitendijks gelegen onroerende zaken exclusief natuurgebieden toegepast. Als er voor deze tariefdifferentiatie wordt gekozen, wordt door de Unie aanbevolen om deze verlaging consequent toe te passen voor alle categorieën van onroerende zaken die buitendijks liggen.

Verharde openbare wegen (als onderdeel van ongebouwd)

Er is een mogelijkheid tot tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen. Deze wegen worden beschouwd als ongebouwde eigendommen, niet zijnde natuurterreinen. De tariefdifferentiatie kan maximaal 100% bedragen. De differentiatie geldt alleen voor verharde openbare wegen, inclusief andere verhardingen die dienstbaar zijn aan het verkeer.

Het afbakenen van deze wegen op perceelniveau kan uitvoeringskosten met zich meebrengen. Omdat wegen het hele waterschapsgebied doorkruisen, kan de tariefdifferentiatie ook cumuleren met andere vormen van tariefdifferentiatie, wat eveneens tot hogere uitvoeringskosten kan leiden.

Hoewel de invoering van de tariefdifferentiatie van maximaal 100% voor verharde openbare wegen op inhoudelijke gronden is gebaseerd, blijkt in de praktijk dat waterschappen deze tariefdifferentiatie

ook gebruiken om de effecten van de weeffout¹ te mitigeren. In dat geval is het voorstelbaar dat het gebruik van de tariefdifferentiatie wordt heroverwogen omdat in het belastingstelsel dat op 1 januari 2026 in werking treedt de weeffout is weggenomen.

Overweging:

Een belangrijk argument voor de tariefdifferentiatie is dat verharde wegen bijdragen aan hogere piekafvoeren van water en diffuse verontreiniging, waardoor ze extra belasting op het watersysteem leggen. Afschaffing of verlaging van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen betekent een lastenverschuiving binnen de categorie Ongebouwd. Voor de wegbeheerders betekent dit een daling van de lasten en een verhoging van de lasten voor de overige belastingbetalers binnen de categorie ongebouwd.

Waterbergingsgebieden

De wet stelt dat het tarief voor onroerende zaken die als waterberging worden gebruikt met maximaal 75% kan worden verlaagd. Dit omdat dergelijke onroerende zaken doorgaans minder direct belang hebben bij het watersysteembeheer dan onroerende zaken die niet voor waterberging worden ingezet. De status van deze waterbergingsgebieden moet uit de legger van het waterschap blijken, waarin is vastgelegd welke gronden voor dit doel worden gebruikt.

In de praktijk gaat het vaak om ongebouwde onroerende zaken zoals natuurgebieden, agrarische percelen en andere niet bebouwde terreinen. De gedachte achter de tariefverlaging is dat deze gebieden een ondersteunende rol spelen in het waterbeheer, maar zelf minder bescherming nodig hebben.

Overweging:

Tot dusver is er door het algemeen bestuur altijd afgezien van het instellen van een tariefdifferentiatie voor waterbergingsgebieden. Binnen Aa en Maas geldt dat er schaderegelingen zijn vastgesteld voor de gebieden welke als kunnen worden gebruikt om de gevolgen van inzet van het gebied voor waterberging te compenseren. Dergelijke schadevergoedingen worden reeds bekostigd door de watersysteemheffing conform de daarvoor vastgestelde schaderegelingen zodat een tariefdifferentiatie voor waterbergingsgebieden achterwege kan blijven.

Bemalen gebieden

Voor de onroerende zaken die in bemalen gebieden liggen, kan het tarief met maximaal 100% worden verhoogd. Deze verhoging is gebaseerd op het grotere belang dat deze gebieden hebben bij de taakuitoefening van het waterschap. Met name in waterschappen met diverse regionale kenmerken,

---

¹ Uitleg weeffout: De relatief hoge waarde van (spoor)wegen leidt tot een relatief hoog aandeel in de kosten van het watersysteem voor de categorie Ongebouwd. Omdat de tarieven worden geheven per hectare druk dit tarief relatief zwaar op de agrarische sector (veel hectares). De wetgever heeft er destijds bewust voor gekozen om de economische waarde van openbare verharde wegen en spoorwegen mee te rekenen bij de bepaling van het kostenaandeel van Ongebouwd om de betaling van deze categorie op peil te houden in relatie tot het profijt van deze categorie bij de taakuitoefening van het waterschap. Door een toename van de waarde en het areaal wegen en een afname van aantal hectares landbouwgrond is dit een knelpunt geworden. Dit effect is de weeffout gaan heten.

zoals enerzijds polders en anderzijds hooggelegen gebieden (bijvoorbeeld stuwwallen), kan een tariefdifferentiatie nuttig zijn. Voor waterschappen waar vrijwel het hele gebied bemalen wordt, is tariefdifferentiatie minder logisch.

Overweging:

Inhoudelijk deskundigen stellen dat het tegenwoordig niet meer zo is dat bemalen gebieden ten opzichte van niet bemalen gebieden hoge kosten met zich meebrengen. Ook voor niet bemalen gebieden moeten hoge kosten worden gemaakt voor wateraanvoer en waterconservering ten behoeve van het voorkomen van verdroging.

Tot dusver door het algemeen bestuur altijd afgezien van het instellen van een tariefdifferentiatie voor bemalen gebieden. Het afzien van een tariefdifferentiatie voor bemalen gebieden ligt bovendien in lijn met de wens van de wetgever om zo min mogelijk tariefdifferentiaties toe te passen.

Onroerende zaken die in hoofdzaak uit glasopstanden bestaan

Het tarief voor de glasopstanden kan met maximaal 100% worden verhoogd. Deze tariefdifferentiatie geldt voor gebouwde objecten binnen de categorie Gebouwd. De regeling is vooral bedoeld voor gebieden met grote concentraties glastuinbouw, zoals het Westland, waar waterhuishoudkundige problemen veel investeringen vergen.

Overweging:

Uit de inventarisatie van de kostentoedelingsverordeningen en uitvraag bij andere waterschappen blijkt dat momenteel geen enkel waterschap gebruik maakt van een tariefdifferentiatie voor glasopstanden. De belangrijkste argumenten hiervoor zijn: beperkte financiële bijdrage van glasopstanden, eenvoud en transparantie in het heffingssysteem, geografische verspreiding en voorzieningen en de administratieve lasten.

3.2.6 Cumulatie van tariefdifferentiaties

Op basis van artikel 122, lid 4 van de Waterschapswet volgt dat tariefdifferentiaties naast elkaar kunnen worden toegepast. Het naast elkaar kunnen toepassen er een mogelijkheid van cumulatie van tariefdifferentiatie. De wetgever heeft niet geconcretiseerd hoe het naast elkaar toepassen van tariefdifferentiaties in de praktijk moet worden toegepast.

Overweging:

De Unie van Waterschappen doet de aanbeveling om terughoudend te zijn met het cumuleren van tariefdifferentiaties om complexiteit te voorkomen. Tot dusver is bij waterschap Aa en Maas alleen sprake van cumulatie van tariefdifferentiaties bij buitendijks gelegen openbare verharde wegen.

3.2.7 Nieuwe verplichte differentiatie binnen Gebouwd

De watersysteemheffing Gebouwd wordt zowel door eigenaren van woningen als door eigenaren van andere gebouwde onroerende zaken (niet-woningen; bedrijven) opgebracht. De heffing kent op dit moment één tarief, dat wordt uitgedrukt als percentage van de WOZ-waarde en dat voor eigenaren van woningen en eigenaren van niet-woningen gelijk is. Doordat de WOZ-waarden van woningen de afgelopen jaren veel harder zijn gestegen dan de WOZ-waarden van niet-woningen is er binnen de

categorie sprake van lastenverschuivingen zonder dat er sprake is van verandering in het werk (het voorzieningenniveau) van het waterschap.

De verschillen in de waardeontwikkeling zorgen er voor dat binnen de categorie Gebouwd geen sprake is van een gelijkmatige lastenontwikkeling van eigenaren van woningen en niet-woningen. Daarom is in het nieuwe belastingstelsel een verplichte tariefdifferentiatie binnen de categorie Gebouwd opgenomen. Afhankelijk van de ontwikkeling van de WOZ-waarden stellen de waterschappen voor woningen een ander tarief vast dan voor niet-woningen. Dit zorgt binnen de categorie Gebouwd voor een gelijkmatige lastenontwikkeling.

De tariefdifferentiatie werkt twee kanten op; afhankelijk van de richting van het verschil in waardeontwikkeling tussen woningen en niet-woningen stelt het bestuur een hoger of een lager tarief voor niet-woningen vast dan voor woningen. Anders dan bij de onroerendezaakbelasting (OZB) van gemeenten wordt de tariefdifferentiatie gebouwd alleen gebruikt om verschillen in de waardeontwikkeling te corrigeren. De tariefdifferentiatie wordt gebaseerd op het peiljaar 2024.

Overweging:

De tariefdifferentiatie tussen woningen en niet-woningen moet verplicht worden toegepast, er is geen sprake van bestuurlijke keuzevrijheid.

3.2.8 Nieuwe tariefdifferentiatie voor wateraanvoerprojecten (plusvoorziening)

De aanpassing van het belastingstelsel introduceert de mogelijkheid om de tarieven van de watersysteemheffing te differentiëren voor wateraanvoerprojecten. Het gaat hier om wateraanvoer in een bepaald gebied van het waterschap dat niet valt onder de verplichte taakuitoefening van het waterschap, ook wel plusvoorziening genoemd. Het kan gaan om een nieuw aan te leggen wateraanvoerproject maar ook om instandhouding van een reeds bestaand wateraanvoerproject. Indien een waterschap in een gedeelte van het gebied een wateraanvoerproject aanlegt of in stand houdt kan het tarief van de watersysteemheffing maximaal 100% hoger worden vastgesteld voor de ongebouwde onroerende zaken die in dat gebied liggen. Deze tariefdifferentiatie is alleen mogelijk als het wateraanvoerproject wordt aangelegd op verzoek van tenminste één belanghebbende en nadat een draagvlakmeting is gehouden met voldoende respons (opkomstdrempel 50%) en een positieve uitkomst (uitkomstdrempel 66,67%).

4. Waterzuivering- en verontreinigingsheffing

De zuiveringsheffing dekt de kosten van het zuiveren van rioolwater. De zuiveringsheffing wordt betaald door gebruikers van woningen en bedrijfspanden. De verontreinigingsheffing wordt in rekening gebracht als rioolwater rechtstreeks in oppervlaktewater wordt geloosd. De hoogte van deze twee belastingen wordt gebaseerd op de vervuilingswaarde van afvalwater. Op basis van de huidige wetgeving moeten waterschappen bepaalde stoffen gebruiken bij de laboratoriumanalyses voor het vaststellen van de vervuilingswaarde van het afvalwater van bedrijven. Deze stoffen zijn belastend voor mens en milieu. Dit is door de waterschappen aangemerkt als een ernstig knelpunt dat opgelost moet worden. Daarom is in het wetsvoorstel een alternatieve methode opgenomen om de vervuilingswaarde van het afvalwater vast te stellen. Andere belangrijke aanpassingen betreffen:

- Mogelijkheden om korting te verlenen aan bedrijven die waardevol afvalwater aanbieden.
- Er kunnen keuzes gemaakt worden hoe men om dient te gaan met separate afvalwaterstromen.
- De kosten van maatregelen voor de beperking van afvoer van hemelwater op rwzi's mogen voortaan gedekt worden uit de zuiveringsheffing;

4.1 Bestuurlijke keuzemogelijkheden zuiverings- en verontreinigingsheffing

Ook binnen de zuiverings- en verontreinigingsheffing is er bestuurlijke ruimte om afgewogen keuzes te maken. Hierna gaan we achtereenvolgens in op de wijziging van de heffingsformule, het afwijkprotocol, de mogelijkheid tot heffingskorting wanneer in het afvalwater van bedrijven bepaalde stoffen voorkomen, de nieuwe toepassing van de tabel afvalwatercoëfficiënten, de mogelijkheid om kosten van separate afvalwaterstromen privaatrechtelijk in rekening te brengen en tot slot behandelen we de mogelijkheid om kosten van maatregelen die tot beperking van afvoer van hemelwater op rwzi's leiden uit de zuiveringsheffing te dekken.

4.1.1 Wijziging heffingsformule

De heffingsformule volgens de huidige wetgeving leidt tot het onvermijdelijk gebruik van mens- en milieubelastende stoffen bij de laboratoriumanalyses voor het vaststellen van de vervuilingswaarde van het afvalwater van bedrijven. Om zo min mogelijk gebruik te maken van deze stoffen worden in het wetsvoorstel twee nieuwe parameters in de heffingsformule toegepast; TN_b (Totaal gebonden Stikstof) oftewel N-totaal (Stikstof Totaal)² i.p.v. het huidige N-Kjeldal en TOC (Total Organic Carbon) in plaats van het huidige CZV (chemisch zuurstofverbruik). Omdat volgens de nieuwe heffingsformule meer en anders wordt gemeten moeten correcties plaatsvinden. Bij TN_b kan dat door nitraat en nitriet

---

² In de voorstellen wordt de parameter TN_b (Totaal gebonden Stikstof) benoemd als N-totaal (Stikstof totaal). Hiermee wordt hetzelfde bedoeld.

in mindering te brengen, bij TOC door de omrekenfactor 3 te hanteren. Door deze twee correcties blijft de totale vervuilingswaarde die in de heffing wordt betrokken ongeveer gelijk en heeft dan ook geen tariefconsequenties (afgezien van de reguliere jaarlijkse tariefontwikkeling).

4.1.2 Afwijkprotocol

Dit onderdeel van het wetsvoorstel vloeit voort uit de wijziging van de heffingsformule. Tussen TOC en CZV bestaat een vaste verhouding, die echter stofafhankelijk is. Voor mengsels van verschillende stoffen -zoals in afvalwater- is deze verhouding afhankelijk van de samenstelling van het mengsel. Voor huishoudelijk afvalwater bedraagt de CZV/TOC-factor 3.

Toepassing van een vaste omrekenfactor van 3 kan voor een klein aantal bedrijven leiden tot een te hoge of te lage heffing. Daarom wordt een afwijkprotocol voorgesteld voor bedrijven die met hun afvalwater een omrekenfactor hebben die buiten de range $2,5 < > 3,5$ valt. Het afwijkprotocol maakt het mogelijk dat bedrijven die aannemelijk maken dat hun afvalwater een CZV/TOC-verhouding heeft kleiner dan 2,5 de lagere vervuilingswaarde die hieruit voortvloeit kunnen toepassen. Omgekeerd maakt het afwijkprotocol het mogelijk dat indien het waterschap aannemelijk kan maken dat bedrijven met afvalwater dat een CZV/TOC-verhouding heeft groter dan 3,5, de hogere vervuilingswaarde die hieruit voortvloeit kan toepassen.

4.1.3 Korting op heffing mogelijk wanneer in afvalwater bedrijven bepaalde stoffen voorkomen

Het is met nieuwe technieken tegenwoordig mogelijk om met het afvalwater energie op te wekken en/of waardevolle grondstoffen uit het afvalwater (terug) te winnen. Hierdoor kan een bijdrage geleverd worden aan duurzaamheidsdoelstellingen en kunnen de kosten van de rioolwaterzuivering worden beperkt. Om het belang van de waarde van het afvalwater van bedrijven beter in de heffing tot uitdrukking kan worden gebracht is in het wetsvoorstel opgenomen dat de waterschappen een op maat gesneden korting op de heffing kunnen verlenen aan bedrijven die afvalwater aanleveren dat rijk is aan waardevolle stoffen. Het gaat hier om de stoffen chroom, koper, lood, nikkel, zilver, zink, arseen, cadmium, kwik, chloride, sulfaat en fosfor. Waterschappen zijn niet verplicht om op deze stoffen te heffen maar als ze dat doen, kunnen ze voortaan een korting verlenen. Dit gebeurt door de gewichtshoeveelheid voor deze stoffen die één vervuilingseenheid vertegenwoordigt, hoger vast te stellen dan in de Waterschapswet is bepaald. Het waterschap mag bijvoorbeeld bepalen dat in plaats van één vervuilingseenheid voor iedere 0,100 kilogram arseen (cf. de Waterschapswet) voor iedere 0,200 kilogram maar één vervuilingseenheid betaald hoeft te worden.

Bij waterschap Aa en Maas worden de zware metalen chroom, koper, lood, nikkel, zink, arseen, kwik en cadmium wel in de zuiveringsheffing betrokken op basis van de afgevoerde gewichtshoeveelheden. Dat betekent dat het zware metaal zilver en de zouten chloride, sulfaat en fosfor niet in de heffing worden betrokken.

De keuze om fosfor, chloride en sulfaat niet in de zuiveringsheffing te betrekken is een voorzetting van de keuze van de voormalige waterschappen De Aa en De Maaskant. Vanuit waterkwaliteitsoogpunt bestond er weliswaar een reden om fosfor in de zuiveringsheffing te betrekken. Echter op grond van

onderstaande overwegingen is destijds de keuze gemaakt om niet over te gaan tot een heffing op fosfor:

- Het fosfaatgehalte in de grote oppervlaktewateren werd voor een niet gering deel bepaald door effluentlozingen van communale rwzi's;
- Uit berekeningen bleek dat a.g.v. de toepassing van een franchise³ maar voor enkele grote lozers een heffing op fosfaat van toepassing zou zijn. Daarnaast zou bij deze lozers de toename van de heffing marginaal zijn ten opzichte van de hoogte van de aanslag zonder heffing op fosfaat. Hierdoor zou de stimulans (financiële prikkel) om over te gaan tot sanering minimaal zou zijn;
- Een heffing op fosfaat zou een bedrijf ertoe kunnen bewegen om het afvalwater fysisch-chemisch te gaan zuiveren waarbij naast fosfaat ook CZV wordt verwijderd;
- Veel van de in het oppervlaktewater aanwezige hoeveelheid fosfaat was afkomstig van diffuse verontreinigingen (afspoeling van meststoffen van landbouwgronden, afspoeling van wegen). Het was/is praktisch gezien zeer problematisch/onmogelijk om deze fosfaatlozingen te belasten. Het opleggen van een heffing op fosfaat aan uitsluitend enkele grote industriële lozers lijkt daarom in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Afbreuk doen aan het gelijkheidsbeginsel kan leiden tot het onverbindend verklaren van de belastingverordening (HR, gemeente Tilburg, 20 september 1995).

Overweging:

1. *In het kader van de KRW kan het wenselijk zijn om stoffen in de heffing te betrekken.*
2. *Met het oog op het uit het afvalwater (kunnen) terugwinnen van waardevolle stoffen kan het wenselijk zijn om een korting te verlenen op de stoffen die in de zuiveringsheffing worden betrokken.*

4.1.4 Nieuwe toepassing tabel afvalwatercoëfficiënten

Voor bedrijven met een vervuilingswaarde van meer dan 5 tot en met 1.000 v.e. wordt voor het vaststellen van de vervuilingswaarde van het afvalwater een tabel gebruikt. De tabel bestaat uit een aantal bedrijfsklassen. Per bedrijfsklasse is een afvalwatercoëfficiënt opgenomen. Vermenigvuldiging van deze coëfficiënt met de hoeveelheid ingenomen water van het bedrijf leidt tot het aantal vervuilingseenheden voor de belastingaanslag.

Omdat er discussie bestaat over de bedrijfsklassen en de hoogte van sommige tabelcoëfficiënten bestaat al lange tijd behoefte om de tabel te actualiseren.

Als vertrekpunt voor de heffing wordt in het nieuwe belastingstelsel uitgegaan van de vervuilingswaarde van huishoudelijk afvalwater. Voor de bedrijven die afvalwater aanbieden vergelijkbaar met de vervuilingswaarde van huishoudelijk afvalwater heeft de aanpassing van het belastingstelsel dus geen effect.

---

³ *Bij een invoering van een heffing op chloride, fosfor, sulfaat is het vanuit het gelijkheidsbeginsel gewenst om hieraan te allen tijde een franchiseregeling te koppelen. Immers het betreft hier een heffing op stoffen die ook door huishoudens (in geringe hoeveelheden) geloosd worden maar niet in het forfait zijn opgenomen en daarom onbelast blijven. Een franchise is in de berekening destijds gesteld op 0,5 kg per zuurstofbindende vervuilingseenheid.*

Indien het afvalwater niet vergelijkbaar is met huishoudelijk afvalwater kan voor bedrijven tot 50 v.e. de bepaling van de afvalwatercoëfficiënt plaatsvinden op basis van de zogenaamde praktisch regeling. Deze regeling kan worden toegepast indien de vervuilingswaarde van het afvalwater vergelijkbaar is met het afvalwater van een ander bedrijf waarvan een afvalwatercoëfficiënt bekend is. Voor de overige bedrijven dient een afvalwateronderzoek te worden ingesteld.

Bij Aa en Maas zijn circa 112 bedrijven met een aanslag > 50 v.e. met afvalwater dat niet vergelijkbaar is met huishoudelijk afvalwater. Deze bedrijven moeten opnieuw worden ingedeeld op basis van een afvalwateronderzoek op kosten van het waterschap. Verder zijn circa 268 bedrijven met een aanslag < 50 v.e. met afvalwater dat niet vergelijkbaar is met huishoudelijk afvalwater. Hiervoor geldt dat deze bedrijven worden ingedeeld op basis een nader uit te werken praktische regeling.

De organisatie stelt een plan van aanpak op om te komen tot een indeling van de bedrijven op basis van afvalwateronderzoeken of op basis van de nog op te stellen praktische regeling. Voor het bepalen van de individuele afvalwatercoëfficiënten geldt een overgangstermijn van 10 jaar.

4.1.5 Kosten separate afvalwaterstromen privaatrechtelijk in rekening brengen

In het wetsvoorstel is invulling gegeven aan de wens van de waterschappen om “beter te kunnen inspelen op waardevol afvalwater door in de zuiveringsheffing voor separate afvalwater-stromen (prijs)afspraken mogelijk te maken”.

In het wetsvoorstel is hiervoor het volgende opgenomen:

1. de zuiveringstaak is verduidelijkt. De zuiveringstaak is het zuiveren van stedelijk afvalwater dat op de gemeentelijk riolering wordt gebracht of op een IBA (Individuele Behandeling van Afvalwater) in beheer van het waterschap;
2. benadrukt wordt dat alleen zuiveringsheffing mag worden geheven voor het zuiveren van afvalwater dat onder de taak valt;
3. expliciet wordt gemaakt dat ander afvalwater dan genoemd onder punt 1 wel door waterschappen mag worden gezuiverd (maar dit hoeft niet), maar dat dit dan niet mag worden bekostigd met de zuiveringsheffing. Voor deze stromen moeten dan dus privaatrechtelijke prijsafspraken worden gemaakt. Bij privaatrechtelijke prijsafspraken opereert het waterschap als marktpartij en gelden de daarbij horende spelregels, zoals de wet Markt en Overheid en btw-wetgeving.

Voor de bekostiging van het zuiveren van afvalwater is de wijze van aanleveren van het afvalwater bepalend voor de vraag of dit met de zuiveringsheffing of met een prijsafpraak kan. Van een keuze is dus geen sprake. Het wetsvoorstel betekent dat over afvalwater dat niet via het gemeentelijk vuilwaterriool bij de waterschappen wordt aangeleverd geen zuiveringsheffing geheven mag worden.

Afvalwaterstromen die anders dan via het gemeentelijk riool op de rioolwaterzuivering belanden worden separate afvalwaterstromen genoemd. Denk bijvoorbeeld aan afvalwater dat met een tankauto naar de rwzi wordt gebracht of afvalwater dat met een aparte leiding rechtstreeks naar de rwzi wordt afgevoerd. Ook kan het gebeuren dat er door een bedrijf direct wordt ingeprikt op een

persleiding van het waterschap. Bij Aa en Maas zijn ruim 100 situaties bekend waar sprake is van “inprikkers” op de persleiding van het waterschap. Met aanbieders van separate afvalwaterstromen (met name inprikkers) maken we privaatrechtelijke prijsafspraken. Daarbij houden we rekening met de geldende regels, zoals de wet Markt en Overheid en btw-wetgeving. Verder zal het facturatieproces en het contractbeheer ingeregeld worden. Daar waar het gaat om woningen zal het tarief van de privaatrechtelijke overeenkomst gelijk worden gesteld met het tarief welke men zou betalen als men wel op het systeem aangesloten zou zijn. Bij bedrijven die zich qua aard en omvang kwalificeren als huishoudelijk afvalwater, zal het tarief van de privaatrechtelijke overeenkomst gelijk worden gesteld met het tarief welke men zou betalen als men wel op het systeem aangesloten zou zijn, mits het niet lager is dan de integrale kostprijs.

4.1.6 Kosten van maatregelen die tot beperking van afvoer van hemelwater op rwzi's leiden, kunnen uit de zuiveringsheffing worden gedekt

Nog steeds wordt relatief schoon hemelwater (regenwater) in veel gevallen via het riool afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties van de waterschappen. Dit gebeurt bij ‘gemengde rioolstelsels’; rioolstelsels waarin hemelwater zich mengt met (huishoudelijk) afvalwater en vervolgens op de rioolwaterzuiveringen gezuiverd moet worden. Het is gewenst om het aandeel hemelwater dat op de gemeentelijke riolering en de zuiveringsinstallatie van het waterschap komt te verminderen. Mede met het oog op de klimaatverandering, de vervangingsopgave van zuiveringstechnische werken, grondstoffenterugwinning en de nieuwe stoffen (diverse microverontreinigingen). Zowel de kosten als het energieverbruik zouden (op termijn) omlaag kunnen als minder hemelwater op de rwzi's wordt gebracht. Het is daarom van belang dat het belastingstelsel van de waterschappen voldoende mogelijkheden biedt om maatregelen te bekostigen die hieraan bijdragen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan subsidies aan burgers voor de aanschaf van regentonnen.

In het wetsvoorstel is expliciet vastgelegd dat waterschappen de mogelijkheid hebben om maatregelen ter beperking van hemelwaterkosten binnen hun rioolwaterzuiveringstaak te dekken uit de opbrengst van de zuiveringsheffing. Het is logisch om deze aanpassing ook door te voeren bij de invoeren van het nieuwe belastingstelsel. Dit betekent dat zowel de voordelen van het beperken van hemelwater op het riool als de kosten binnen de begroting in dezelfde rubriek terecht komen, te weten de waterketen.

5. Voorstellen die betrekking hebben op alle waterschapsbelastingen

5.1 Kosten van energieopwekking dekken uit de watersysteem- en zuiveringsheffing

Voor de uitvoering van hun taken hebben de waterschappen energie nodig. Voor een deel zijn waterschappen zelfvoorzienend (bijvoorbeeld biogas, zonne-/windenergie, en dergelijke) het resterende wordt ingekocht. In het kader van het Klimaatakkoord willen de waterschappen uiterlijk in 2025 volledig zelf voorzien in hun energiebehoefte voor alle wettelijke taken. De waterschappen hebben ook de wens om niet alleen energieneutraal te worden, maar op termijn ook klimaatneutraal.

Een volledige reductie van de bij de taakuitoefening vrijkomende broeikasgasemissies is op dit moment technisch en financieel nog niet haalbaar. Het realiseren van klimaatneutraliteit is daarom voorlopig alleen haalbaar als de waterschappen de mogelijkheid krijgen om de vooralsnog niet te vermijden broeikasgasemissies te compenseren door meer hernieuwbare energie op te wekken dan zij zelf nodig hebben en het overschot aan derden te leveren. Daarom is in het wetsvoorstel opgenomen dat waterschappen de toestemming krijgen om meer duurzame energie op te wekken dan zij voor eigen gebruik nodig hebben en dat zij de kosten en baten hiervan via hun heffingen mogen verhalen.

In het wetsvoorstel is een forfaitaire benadering opgenomen. Voor de waterzuiveringstaak mogen waterschappen maximaal 3 maal het eigen energieverbruik opwekken en (deels) leveren aan derden. Voor de watersysteemtaak geldt een bovengrens voor de opwekking van energie van maximaal 2 maal het eigen energieverbruik. Deze factoren zullen in ieder geval tot het jaar 2035 van kracht blijven. Het ministerie zal in een ministeriële regeling nadere regels geven voor de wijze waarop de hoeveelheid primaire energie wordt bepaald.

5.2 Afhandeltermijn voor bezwaarschriften

Het afhandelen van bezwaren tegen de heffing is aan een wettelijke termijn gebonden. De beslistermijn bedraagt zes weken en kan worden verlengd. Op grond van het wetsvoorstel wordt de beslistermijn in lijn gebracht met de regeling die voor gemeenten geldt op grond van de Gemeentewet en de Wet WOZ. Als hoofdregel gaat gelden dat een beslissing op bezwaar moet worden genomen in het kalenderjaar waarin het bezwaarschrift is ontvangen. Mocht het bezwaarschrift in de laatste zes weken van het kalenderjaar worden ingediend, dan blijft een beslistermijn van zes weken gelden.

Bijlage 1 Recapitulatie Watersysteembeheer

De volgende tabel geeft de belangrijkste kenmerken van de Methode Gebiedskenmerken beknopt weer.

Kostentoedeling watersysteemheffing: Methode Gebiedskenmerken									
Groepen belanghebbenden (ongewijzigd)	<ul style="list-style-type: none"> - ingezetenen - eigenaren gebouwde onroerende zaken - eigenaren ongebouwde onroerende zaken niet zijnde natuur - eigenaren natuurterreinen 								
Kostentoedeling solidariteitsdeel (ingezetenen; ongewijzigd)	Op basis van de inwonerdichtheid: hoe hoger de inwonerdichtheid, hoe hoger het kostenaandeel								
Kostentoedeling profijtdeel (eigenaren ongebouwd, natuur en gebouwd; gewijzigd)	Op basis van de gebiedskenmerken 'aantal ha ongebouwd per 1.000 inwoners' en 'aantal ha natuur per 1.000 inwoners' is er voor elk van de categorieën Ongebouwd en Natuur een bandbreedte. Een waterschap komt daarmee op basis van gebiedskenmerken in drie bandbreedtes terecht: voor Ingezetenen, Ongebouwd en Natuur. Daardoor is er voor de categorie Gebouwd automatisch ook een bandbreedte. Binnen de vier bandbreedtes bepaalt het waterschapsbestuur gemotiveerd de uiteindelijke kostenaandelen voor de vier categorieën.								
Bandbreedtes kostenaandelen	<ul style="list-style-type: none"> - Ingezetenen (ongewijzigd): <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th>Inwonerdichtheid (inwoners per km²)</th> <th>Bandbreedte kostenaandeel ingezetenen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><= 500</td> <td>20% - 30%</td> </tr> <tr> <td>500 – 1.000</td> <td>31% - 40%</td> </tr> <tr> <td>> 1.000</td> <td>41% - 50%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Waterschappen kunnen het aandeel boven het maximum van de bandbreedte met maximaal 10% verhogen. Hiervoor geldt een motivatieplicht.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ongebouwd: na inwerkingtreding wet eerste twee jaar een relatieve bandbreedte van + en -/- 30% t.o.v. berekende kostenaandeel; daarna bandbreedte van + en -/- 25%. - Natuur: na inwerkingtreding wet eerste twee jaar een relatieve bandbreedte van + en -/- 30% t.o.v. het berekende kostenaandeel; daarna bandbreedte van + en -/- 25%. - Gebouwd: een bandbreedte per waterschap die bepaald wordt door de bandbreedtes voor ingezetenen, ongebouwd en natuur. 	Inwonerdichtheid (inwoners per km ²)	Bandbreedte kostenaandeel ingezetenen	<= 500	20% - 30%	500 – 1.000	31% - 40%	> 1.000	41% - 50%
Inwonerdichtheid (inwoners per km ²)	Bandbreedte kostenaandeel ingezetenen								
<= 500	20% - 30%								
500 – 1.000	31% - 40%								
> 1.000	41% - 50%								

<p>Tariefdifferentiaties</p>	<p>Ongewijzigd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buitendijks gebied tot max. 75% lager - Bemalen gebied tot max. 100% hoger - Waterberging tot max. 75% lager - Glasopstanden tot max. 100% hoger - Verharde openbare wegen tot max. 100% hoger <p>Vervallen:</p> <p>Verharde openbare wegen tot max. 400% hoger (geldt voor zeven waterschappen, niet voor Aa en Maas).</p> <p>Nieuw:</p> <p>Wateraanvoer als plusvoorziening tot max. 100% hoger</p> <p>Verplicht:</p> <p>Tariefdifferentiatie Gebouwd (woningen / niet-woningen)</p>
<p>Heffingsmaatstaven (ongewijzigd)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ingezetenen: woonruimte - Gebouwd: WOZ-waarde - Ongebouwd: oppervlakte - Natuur: oppervlakte

Bijlage 2: Proces en planning traject kostentoedeling

Voor het bepalen van de toedeling van kosten aan de verschillende categorieën per 1 januari 2026 worden de volgende processtappen voorgesteld:

Stap 1: Vaststellen van de uitgangspunten.

In de themavergadering van het algemeen bestuur van 21 februari 2025 wordt de uitgangspuntennotitie met richtinggevend voorstellen door het Algemeen Bestuur (AB) vastgesteld. De uitgangspuntennotitie bevat de belangrijkste richtlijnen en doelen voor het proces van kostentoedeling, het wel of niet rechtstreeks toerekenen van categorie-gebonden en het toepassen van tariefdifferentiaties. In deze fase wordt de algemene richting van het proces bepaald en wordt de basis gelegd voor de vervolgstappen.

Stap 2: Uitvoering van ambtelijk en technisch onderzoek voor het bepalen van de kostenaandelen.

In het eerste kwartaal van 2025 wordt onderzoek uitgevoerd door ambtenaren en technische experts om op basis van de peildatum 1 januari 2025 de kostenaandelen van ingezetenen (inwonerdichtheid), ongebouwd (ongebouwde dichtheid), natuur (natuurdichtheid) en gebouwd (restant) te bepalen. Verder worden de relevante gebiedskenmerken van het beheergebied van Aa en Maas in beeld gebracht die voor het bestuur bruikbaar zijn om eventuele afwijkingen binnen de bandbreedten te kunnen motiveren.

Het hoofddoel van deze inventarisatie is het vaststellen van relevante gebiedskenmerken binnen het beheergebied van de Aa en Maas. Deze gebiedskenmerken kunnen eventueel door het bestuur gebruikt worden om gemotiveerd af te wijken binnen de bandbreedten. Bij deze inventarisatie zal gebruik worden gemaakt van de Handreiking Methode Gebiedskenmerken van de Unie van Waterschappen (zie bijlage 3).

In deze stap wordt inzicht gegeven in de uitkomsten van de berekening van de kostenaandelen. De uitkomsten vormen de basis voor de bestuurlijke keuzes voor het bepalen van de kostenaandelen binnen de bandbreedten en worden aangeboden aan het AB van 4 april 2025

Stap 3: Besluitvorming in het algemeen bestuur over de kostenaandelen.

In de vergadering van het algemeen bestuur van 6 juni 2025 neemt het algemeen bestuur de uiteindelijke beslissing over de kostenaandelen en de bijbehorende kostentoedelingspercentages. Dit besluit is gebaseerd op de bevindingen uit de voorgaande stap en de aanbevelingen van de commissie AFZ. Op basis hiervan legt het dagelijks bestuur de ontwerp kostentoedelingsverordening voor inspraak ter inzage.

Na afronding van deze stap begint het besluitvormingstraject voor de vaststelling van de (ontwerp) Kostentoedelingsverordening 2026 inclusief ter inzagelegging.

Stap 4 Besluitvormingstraject.

Het besluitvormingstraject ziet er als volgt uit:

- Vaststellen van de ontwerp KTD-verordening 2026 en terinzagelegging door het Dagelijks Bestuur 6 juni 2025.
- Vanaf 6 juni publicatie 6 weken cf. AWB
- Beantwoorden en verwerken inspraakreacties en besluit over de definitieve KTD incl. nota van zienswijze in voorbereidend DB van 2 september
- Besluit KTD incl. nota van zienswijze in commissie AFZ 18 september 2025.
- Vaststellen van de definitieve kostentoedelingsverordening in AB 10 oktober 2025

In de planning is bewust rekening gehouden met de planning van de Voorjaarsnota (AB 4 juli 2025). In de Voorjaarsnota kan rekening gehouden worden met de bestuurlijke keuzes uit stap 2 zodat in de Voorjaarsnota inzicht geven kan worden in de tarieven o.b.v. de concept kostentoedelingspercentages.

Bijlage 3: Tabel met mogelijke gebiedskenmerken uit Handreiking Gebiedskenmerken

	Plaats in de bandbreedte t.o.v. midden			
	Ingezetenen	Gebouwd	Ongebouwd	Natuur
Dunbevolkt	onder			
Dichtbevolkt	boven			
Weinig bebouwde oppervlakte		onder		
Veel bebouwde oppervlakte		boven		
Weinig agrarische bedrijvigheid			onder	
Veel agrarische bedrijvigheid			boven	
Weinig inspanningen gericht op natuur(ontwikkeling)	onder			onder
Veel inspanningen gericht op natuur(ontwikkeling)	boven			boven
Weinig inspanningen gericht op recreatie	onder			
Veel inspanningen gericht op recreatie	boven			
Groot deel gebied beschermd door primaire waterkeringen	boven	boven	boven	
Beperkt deel gebied beschermd door primaire waterkeringen	onder	onder	onder	
Groot deel gebied beschermd door niet-primaire waterkeringen			boven	
Beperkt deel gebied beschermd door niet-primaire waterkeringen			onder	
Groot deel bemalen gebied			boven	boven
Beperkt deel bemalen gebied			onder	onder
Wateraanvoer in groot deel gebied			boven	boven
Wateraanvoer in beperkt deel gebied			onder	onder
Weinig inspanningen voor waterkwaliteit	onder		onder	onder
Veel inspanningen voor waterkwaliteit	boven		boven	boven
Weinig gebieden ingericht als waterberging	onder	onder		
Veel gebieden ingericht als waterberging	boven	boven		
Weinig inspanningen gericht op voorkomen verdroging		onder	onder	onder
Veel inspanningen gericht op voorkomen verdroging		boven	boven	boven
Waterbeheerdiensten in natura door inwoners	onder			
Waterbeheerdiensten in natura door eigenaren gebouwd		onder		
Waterbeheerdiensten in natura door eigenaren ongebouwd/ agrariërs			onder	
Waterbeheerdiensten in natura door natuurbeheerders				onder

De volgende uitgangspunten zijn van belang bij de beoordeling welke gebiedskenmerken relevant zijn:

- het begrip ‘gebiedskenmerken’ omvat zowel kenmerken van het waterschapsgebied als kenmerken van de taakuitoefening van het waterschap en heeft daarmee betrekking op zowel specifieke omstandigheden in en specifieke karakteristieken van het beheergebied als specifieke kenmerken van de taakuitoefening;
- gebiedskenmerken zijn karakteristieken die leiden tot meer of minder profijt van een categorie bij de watersysteemtaak. De gebiedskenmerken bieden daarmee de mogelijkheid om het specifieke van het waterschapsgebied en van de taakuitoefening van het waterschap tot uitdrukking te brengen in de betaling
- dit moet worden gezien vanuit het perspectief van het grootste deel van het waterschapsgebied. Immers, de consequentie van de toepassing van een gebiedskenmerk, een hoger of lager kostenaandeel dan het gemiddelde van de bandbreedte, heeft consequenties voor alle belastingplichtigen van een bepaalde categorie in het gehele waterschapsgebied. Het waterschap moet daarom nagaan of het betreffende gebiedskenmerk zich in nagenoeg het gehele beheergebied voordoet;

- er kan rekening worden gehouden met toekomstige ontwikkelingen in het gebied en in de taakuitoefening. Bij het bepalen van de kostenaandelen binnen de vier categorieën moet worden bedacht dat de kostentoedeling in principe voor een langere periode (maximaal vijf jaar) wordt vastgelegd. Daarom kan naast de situatie op het moment van vaststelling van de nieuwe kostentoedeling ook rekening worden gehouden met ontwikkelingen in de taakuitoefening die zich gedurende de kostentoedelingsperiode (maximaal vijf jaar) gaan voordoen. Voorbeelden hiervan zijn: meer inspanningen gericht op stedelijk waterbeheer, intensivering van maatregelen ten behoeve van de waterkwaliteit etc. Aanbevolen wordt alleen rekening te houden met ontwikkelingen die een grote mate van zekerheid hebben en tot een substantiële verandering van het profijt van de betalende categorieën leiden.

**Thema AB 21 februari 2025
Aanpassing belastingstelsel waterschappen**

Agenda voor vandaag

- Kort overzicht van het proces
- Bestuurlijke vragen
- Ophalen opinie

Het proces tot nu toe

Afbakening vragen

- Er verandert van alles:
  - **Wettelijk verankerd** (en dus geen keuze), zoals:
    - Tariefdifferentiatie gebouwd
    - 1 of 3 ve handhaven
    - Eventueel gebruik van de bandbreedte alleen met motivatie
  - **Bestuurlijke ruimte**, zoals:
    - Categorie-gebonden kosten
    - Toepassen gebiedskenmerken (met motivatie)
    - Gebruik maken van tariefdifferentiaties
    - Bekostiging maatregelen beperken hemelwaterafvoer
    - In de zuiveringsheffing te betrekken stoffen en verlenen korting

Bestuurlijke uitgangspunten

- Houd het simpel, transparant en uitlegbaar
  - Wees zeer terughoudend met tariefdifferentiaties (Ministeriële opdracht)
  - Voorkom grote schokken bij overgang van oude naar nieuwe stelsel
  - KTD moet door inspraakproces, wat hoge eisen stelt aan eventuele toepassing van afwijkingen
- Doe recht aan bijdrage aan waterschap versus voordelen van de categorieën.
- Kosten worden zo veel mogelijk gedragen door de categorie die ook het profijt heeft.
- Kostentoedeling is in de basis een technisch vraagstuk en moet geen politiek middel zijn. Dit hoort thuis in het beleid. Kostentoedeling zegt niets over inhoud of hoogte van begroting, maar uitsluitend over de verdeling van de netto lasten.
- Voorkeur geniet vaststelling voor periode van 5 jaar (consistent beleid, betrouwbare overheid)

Bestuurlijke keuzes Watersysteemheffing

- Basisprincipe: kosten worden gedragen door degene die er voordeel van heeft
- Rechtstreeks toerekenen van categorie-gebonden kosten
- Werken met rekenkundige toedeling als basis
- Geen toepassing van gebiedskenmerken
- Tariefdifferentiatie nagenoeg gelijk aan bestaande regels (wegen en buitendijks)

Bestuurlijke keuzes Zuiveringsheffing (1)

- Basisprincipe: “vervuiler” betaald
- Separate afvalstromen toestaan
  - Woningen altijd aansluiten (gelijk aan tarief)
  - Bedrijven
    - Kleinschalig (< 5 v.e.) altijd aansluiten (gelijk aan tarief, mits boven integrale kostprijs)
    - Grootschalig op basis van business case (minimaal integrale kostprijs)
- Kosten maatregelen beperken hemelwaterafvoer ten laste van zuiveringstaak
- In de heffing te betrekken stoffen nader uitwerken
  - Verschil tussen zwaardere belasting (vervuiler betaalt) en
  - Waterschap als grondstoffen en energie fabriek (mogelijke opbrengsten)

Bestuurlijke keuzes Zuiveringsheffing (2)

- Onderstaande stoffen kunnen in de heffing worden betrokken
- Dit is een limitatieve lijst (bij wet)
- Voor dezelfde stoffen kan korting worden verleend
- Korting kan echter alleen worden verleend voor stoffen die in de heffing zijn betrokken
- Alleen van toepassing voor meetbedrijven

Stoffen die in de heffing mogen worden betrokken / waar korting op kan worden verleend		
Nikkel	Zilver	Zink
Arseen	Kwik	Cadmium
Chloride	Sulfaat	Fosfor
Chroom	Koper	Lood

Voorlopige uitkomsten (o.b.v. begroting 2025)

Watersysteem

- Toegepast: toerekenen categorie-gebonden kosten
- Toegepast: rekenkundige uitkomsten kostenaandelen

Zuiveringsheffing

- Toegepast: bekostiging maatregelen beperken hemelwaterafvoer uit de zuiveringsheffing (€ 500.000)
- (nog) Niet toegepast: effect op de zuiveringsheffing separate afvalwaterstromen en in de heffing te betrekken stoffen c.q. te verlenen korting (is afhankelijk van bestuurlijke besluitvorming)

Belastingcategorie	Verdeling KTD OUD	Verdeling KTD NIEUW	Tarief 2025 KTD OUD	Tarief 2025 KTD NIEUW
Ingezetenen	29,00%	29,78%	€ 83,08	€ 85,23
Gebouwd (x€ 100K)	58,60%	59,72%	€ 30,53	€ 31,01
Ongebouwd	12,20%	10,32%	€ 119,50	€ 99,43
Natuurterreinen	0,20%	0,18%	€ 7,37	€ 6,56
Waterzuiveringsheffing				
Per Vervuilingseenheid			€ 60,84	€ 61,20

Voorlopige lastendruk (o.b.v. begroting 2025)

Hoeveel waterschapsbelasting betaal je in 2025?

Om ons werk mogelijk te maken betaal je waterschapsbelasting. In dit overzicht vind je het bedrag per categorie.

Huurder

- Eenpersoonshuishouden
Waterschapslasten: € 144
- Meerpersoonshuishouden
Waterschapslasten € 266

Gezin met koopwoning

- Meerpersoonshuishouden
- WOZ-waarde € 408.000
- Waterschapslasten: € 390

Midden- en kleinbedrijf

- Winkel- kantoorpand
- 3 vervuilingseenheden
- WOZ-waarde € 490.000
- Geen woning/geen productie
- Waterschapslasten: € 332

Middelgroot productiebedrijf

- 300 vervuilingseenheden
- WOZ-waarde € 13.500.000
- Waterschapslasten: € 22.374

Agrarisch bedrijf

- 60 hectare
- WOZ-waarde: € 520.000
- Waterschapslasten: € 7.594

Profiel	Huidig	Voorlopige uitkomsten
Huurder (eenpersoonshuishouden)	€ 144	€ 147
Huurder (meerpersoonshuishouden)	€ 266	€ 269
Gezin met koopwoning	€ 390	€ 397
Midden- en kleinbedrijf	€ 332	€ 336
Middelgroot productiebedrijf	€ 22.374	€ 22.571
Agrarisch bedrijf	€ 7.594	€ 6.429
Natuurterreinbeheerder	€ 7.370	€ 6.600

Lastendrukprofielen op basis van de hiervoor gepresenteerde uitgangspunten.

Het voorgesteld vervolproces

